

บทที่ 1

ยุคก้าวหน้าภายใต้แผนเสมอภาคและแผนเสรีภาพใหม่ พร้อมก้าวสู่การมี อาณานิคมและเข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง (1897-1917)

เพื่อความเข้าใจในประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกาในคริสต์ศตวรรษที่ 20 จำเป็นต้องรู้ถึงสภาพปัญหาและการแก้ไขปัญหาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของสหรัฐอเมริกาช่วงครึ่งหลังคริสต์ศตวรรษที่ 19 พอสังเขปกว่าคือ ภายหลังสิ้นสงครามกลางเมือง (The Civil War 1861-1865) วิถีชีวิตคนอเมริกันในช่วงปี 1865-1900 เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยภาคใต้เร่งฟื้นฟูบูรณะการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ภาคตะวันตกเติบโตอย่างแข็งแกร่ง และภาคเหนือเติบโตอย่างมากในธุรกิจอุตสาหกรรม

ภาคใต้เร่งฟื้นฟูบูรณะการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ภาคใต้ประกอบด้วย 11 รัฐ ได้ชื่อว่าเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ในสงครามกลางเมือง สภาพการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมเสียหายอย่างมาก รัฐบาลกลางภายใต้การดำเนินการของประธานาธิบดีอับราฮัม ลินคอล์น (Abraham Lincoln) นำการฟื้นฟูบูรณะการเมือง (The Reconstruction Period 1863-1877) โดยเร่งผลักดันให้มีการจัดตั้งรัฐบาลมลรัฐใน 11 รัฐภาคใต้เพื่อบริหารกิจการภายในรัฐ สภาพสังคมและเศรษฐกิจเกษตรกรรมแบบได้เก่า (The Old South) คือระบบสังคมชนชั้นมีนายทาสและทาส ทาสถูกใช้เป็นแรงงานหลักในการทำเกษตรกรรมในไร่นาขนาดใหญ่ (Plantation) ถูกทำลายหมดไปเพราะสงครามกลางเมือง เกิดสภาพสังคมและเศรษฐกิจเกษตรกรรมแบบได้ใหม่ (The New South) เริ่มด้วยประธานาธิบดีลินคอล์น ประกาศปลดปล่อยทาสหมดสิ้นในดินแดน 11 รัฐภาคใต้ในวันที่ 1 มกราคม 1863 คนผิวดำอิสระ ถูกเรียกว่า ฟรีดเมน (Freedmen) ไร่นาขนาดใหญ่ต้องแบ่งที่ดินเป็นแปลงเล็ก ขายให้เกษตรกรรายย่อย หรือให้เกษตรกรทั้งผิวดำและผิวดำเช่าทำเกษตรกรรม หรือเจ้าของที่ดินทำเกษตรกรรมเองโดยจ้างแรงงานแทนการใช้แรงงานทาส นอกจากนี้อุตสาหกรรมภาคใต้ยังได้รับการฟื้นฟูเช่นกันอันได้แก่ อุตสาหกรรมเหล็กกล้าที่เมืองเบอร์มิงแฮมในรัฐอะลาบามา อุตสาหกรรมใบยาสูบที่รัฐเวอร์จิเนีย และคาโรไลนาเหนือ อุตสาหกรรมทอผ้าฝ้ายที่รัฐอะลาบามา จอร์เจีย คาโรไลนาใต้และคาโรไลนาเหนือ อย่างไรก็ตามสภาพสังคมและเศรษฐกิจภาคใต้ยังล้าหลังกว่าภาคเหนือและภาคตะวันตก เพราะปัญหาคนผิวดำ ความเสียหายจากสงครามกลางเมือง กระบวนการทำเกษตรกรรมที่ไร้ประสิทธิภาพ

ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ อัตราคนไม่รู้หนังสือมีจำนวนมาก และต้องเผชิญกับโรคภัยไข้เจ็บเช่น โรคพยาธิ และโรคมาลาเรีย

ภาคตะวันตกเติบโตอย่างแข็งแกร่ง ดินแดนตะวันตกถูกรอครอบครองหมดสิ้นในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 โดยคน 4 กลุ่มใหญ่

1. อินเดีย อินเดียเป็นชนพื้นเมืองเดิมของทวีปอเมริกา เมื่ออังกฤษเข้าจัดตั้ง 13 อาณานิคมในดินแดนฝั่งตะวันออกของเทือกเขาแอปพาเลเชียน อินเดียก็อพยพกระจายอยู่ในดินแดนตอนในทางตะวันตก

2. ธุรกิจเหมืองแร่ ธุรกิจเหมืองแร่โคเคนช่วงปี 1850-1900 เริ่มด้วยการค้นพบทองคำที่แคลิฟอร์เนียในปี 1849 ที่โคโลราโดในปี 1859 ที่คัลิฟอร์เนีย มอนทานาและไอดาโอในปี 1874 และขุดพบโลหะเงินที่ยูทาห์ และเนวาด้าในปี 1859 คนหลังไหลเข้าสู่ดินแดนตะวันตกหวังความร่ำรวย

3. ธุรกิจปศุสัตว์ ในปี 1860 ธุรกิจปศุสัตว์แบบทุ่งหญ้าเปิดเริ่มขึ้นในดินแดนตะวันออกเฉียงใต้ของเท็กซัส เพราะพื้นที่เป็นที่ราบกว้างใหญ่ มีทุ่งหญ้าเปิดที่อุดมสมบูรณ์ และมีเส้นทางรถไฟช่วยลำเลียงฝูงวัวสู่ตลาดทางตะวันออก ทำให้ธุรกิจปศุสัตว์ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ธุรกิจปศุสัตว์แบบทุ่งหญ้าเปิดเริ่มเสื่อมลงนับจากปี 1885 เพราะทุ่งหญ้าเปิดถูกไฟไหม้ครั้งใหญ่ในปี 1885 ปริมาณเนื้อสัตว์ล้นตลาดทำให้ราคาเนื้อสัตว์ตกต่ำ และเกษตรกรเข้าครอบครองดินแดนที่ราบตอนกลาง เกษตรกรกันรั้วกันฝูงสัตว์ไม่ให้เข้าทำลายพืชผลทำให้ทุ่งหญ้าเปิดลดพื้นที่ลง ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้การทำธุรกิจปศุสัตว์แบบทุ่งหญ้าเปิดหมดไปปลายศตวรรษที่ 19 โดยจะทำธุรกิจปศุสัตว์เฉพาะในพื้นที่จำกัดเท่านั้น

4. เกษตรกร ด้วยกฎหมายตั้งรกรากปี 1862 (The Homestead Act of 1862) กำหนดให้รัฐบาลกลางจัดสรรที่ดินที่ราบตอนกลางเป็นแปลง ๆ ละ 160 เอเคอร์ (1 เอเคอร์ เท่ากับ 2.5 ไร่) มอบให้เปล่าแก่เกษตรกรเข้าทำการเกษตรกรรม การจ่ายค่าที่ดินจะเกิดขึ้นภายหลังทำการเกษตรกรรมมาแล้ว 5 ปี กฎหมายฉบับนี้มีส่วนอย่างมากในอันผลักดันให้เกษตรกรอพยพเข้าตั้งมั่นในดินแดนที่ราบตอนกลาง ขณะเดียวกันในปี 1862 รัฐสภาอนุมัติสร้างเส้นทางรถไฟข้ามทวีปสายเซนทรัล แปซิฟิก เรลโรด (The Central Pacific Railroad) สร้างจากเมืองเซเครเมนโต แคลิฟอร์เนีย (Sacramento, California) มุ่งไปทางตะวันออก และเส้นทางรถไฟสายยูเนียน แปซิฟิก เรลโรด (The Union Pacific Railroad) สร้างจากเมืองโอมาฮา, เนบรัสกา (Omaha, Nebraska) มุ่งไปทางตะวันตก ในปี 1869 เส้นทางรถไฟทั้งสองสายมาพบกันที่โพรมอนทอรี พอยท์, ยูทาห์ (Promontory Point, Utah) เส้นทางรถไฟข้ามทวีปสายนี้เชื่อมดินแดนชายฝั่งแปซิฟิกกับดินแดนตะวันตกตอนกลาง

จากการเข้าครอบครองดินแดนตะวันตกของคนทั้งสี่กลุ่มและจากการเพิ่มมากขึ้นของจำนวนประชากรทำให้มีรัฐเกิดขึ้นในช่วงครึ่งหลังคริสต์ศตวรรษที่ 19 จำนวน 9 รัฐ คือ เนบรัสกา รัฐลำดับที่ 37 ในปี 1867 โคโลราโดรัฐลำดับที่ 38 ในปี 1876 คาโกต้าเหนือ คาโกต้าใต้ มอนทานา และวอชิงตันรัฐลำดับที่ 39, 40, 41 และ 42 ในปี 1889 ไอดาโอและไวโอมิงรัฐลำดับที่ 43 และ 44 ในปี 1890 และยูทาห์รัฐลำดับที่ 45 ในปี 1896

ภาคเหนือเติบโตอย่างมากในธุรกิจอุตสาหกรรม ภาคเหนือช่วง 1865-1900 เติบโตอย่างมากในธุรกิจอุตสาหกรรม เรียกช่วงเวลานี้ว่ายุคอุตสาหกรรม (The Industrial Era) ปัจจัยเอื้ออำนวยให้เกิดยุคอุตสาหกรรมในภาคเหนือคือมีความพร้อมในทรัพยากรธรรมชาติ มีการคิดสิ่งประดิษฐ์ใหม่ มีการเพิ่มมากขึ้นของตลาดและผู้บริโภค มีการคมนาคม การสื่อสารและกระบวนการขายที่ดี มีการปรับปรุงกระบวนการผลิต รัฐบาลให้การสนับสนุน นักลงทุนและธุรกิจการธนาคารกล้าเสี่ยงต่อการลงทุน และมีการแข่งขันในวงการธุรกิจ ธุรกิจเด่นในยุคอุตสาหกรรม ได้แก่

ธุรกิจรถไฟ ภายใต้การนำของคอร์เนเลียส แวนเดอร์บิลท์ (Cornelius Vanderbilt)

ธุรกิจเหล็กกล้า ภายใต้การนำของ แอนดรู คาร์เนกี (Andrew Carnegie)

ธุรกิจน้ำมัน ภายใต้การนำของ จอห์น ดี.ร็อกกีเฟลเลอร์ (John D. Rockefeller)

ธุรกิจธนาคาร ภายใต้การนำของ เจ.พี.มอร์แกน (J.P. Morgan) เป็นต้น

ยุคอุตสาหกรรมนำมาซึ่งปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมกล่าวคือ

ปัญหาทางการเมือง ช่วงปี 1865-1900 พรรครีพับลิกันนำการบริหารประเทศ มีการทุจริตอย่างมากในวงการเมืองโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยยูลิสซิส เอส.แกรนท์ (Ulysses S. Grant) รัฐบาลขึ้นชอบในระบบพวกพ้อง (The Spoils System) อันเป็นการปิดกั้นคนดีมีความสามารถเข้ารับราชการ ทั้งไม่คู่ควรกับผิชอบทุกข์สุขของประชาชน และปล่อยให้ธุรกิจดำเนินไปโดยขาดระเบียบและขาดความเป็นธรรม

ปัญหาเศรษฐกิจ เพราะรัฐบาลซึ่งเป็นรีพับลิกันต้องการเอื้อประโยชน์แก่นักธุรกิจ จึงเข้าแทรกแซงดูแลธุรกิจน้อยมาก ปล่อยให้ธุรกิจในยุคอุตสาหกรรมเป็นการค้าเสรีที่ขาดระเบียบและขาดความเป็นธรรม

ปัญหาสังคม เกิดช่องว่างทางสังคมอย่างเด่นชัดในยุคอุตสาหกรรม กล่าวคือ กลุ่มชนแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มคนรวยจัดเป็นชนกลุ่มน้อยของสังคม แต่ได้รับผลประโยชน์อย่างมากในการดำเนินธุรกิจในยุคอุตสาหกรรม กลุ่มคนรวยได้แก่ ผู้มั่งคั่งเจ้าของธุรกิจขนาดใหญ่ เช่น คนในตระกูลร็อกกีเฟลเลอร์ ตระกูลมอร์แกน และตระกูลคาร์เนกี เป็นต้น รวมถึงเจ้าของธุรกิจขนาด

กลางและเล็ก เสมียนและผู้จัดการ กลุ่มคนรวยมีความเป็นอยู่สุขสบาย ชื่นชอบในวัตถุนิยมเลียนแบบวิถีชีวิตแบบอังกฤษ และนิยมส่งลูกเรียนถึงระดับมหาวิทยาลัย กลุ่มคนจนจัดเป็นชนกลุ่มใหญ่ของสังคม แต่ได้รับผลประโยชน์น้อยมากในยุคอุตสาหกรรม กลุ่มคนจนได้แก่ เกษตรกรรวมถึงลูกจ้างแรงงานและผู้อพยพใหม่ที่มาอเมริกา เกษตรกรเป็นผู้ผลิตวัตถุดิบป้อนโรงงานอุตสาหกรรมต้องเผชิญปัญหาความยากจน ภาระหนี้สิน มักถูกเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ราคาผลิตผลตกต่ำเสมอและไม่ได้รับความเป็นธรรมในการใช้บริการรถไฟขนส่งผลผลิตจากไร่นาสู่โรงงานและตลาด ลูกจ้างแรงงานและผู้อพยพใหม่เป็นแรงงานหลักในโรงงานต้องเผชิญปัญหาความยากจน ต้องอยู่กันอย่างแออัด ได้รับค่าจ้างแรงงานต่ำ มีสวัสดิการและสภาพงานที่เลวร้าย เด็กไม่ได้เรียนหนังสือต้องทำงาน และมักถูกแย่งงานจากเครื่องจักรและแรงงานต่างชาติ

ด้วยปัญหาการเมือง เศรษฐกิจและสังคมในยุคอุตสาหกรรม การแก้ไขปัญหายู่ภายใต้การดำเนินการของนักปฏิรูปหรือนักก้าวหน้า (Reformers or Progressives) ประกอบด้วยนักการเมือง นักประพันธ์ นักสังคมสงเคราะห์ นักเทศน์ นักหนังสือพิมพ์ นักวิชาการ และประชาชน กลุ่มคนเหล่านี้ได้ร่วมมือกันดำเนินการอย่างจริงจังนับจากปี 1880 เป็นต้นไป อันเป็นการก้าวสู่ยุคก้าวหน้า (The Progressive Era 1880-1917) ในยุคอุตสาหกรรมจุดมุ่งหมายในการดำเนินการของยุคก้าวหน้า คือ

1. ปฏิรูปการเมือง มุ่งนำระบบคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ (The Merit System) มาใช้แทนระบบพวกพ้อง กำจัดทุจริต และให้รัฐบาลดูแลรับผิดชอบสังคมและเศรษฐกิจ
2. ปฏิรูปเศรษฐกิจ มุ่งให้รัฐบาลเข้าแทรกแซงธุรกิจเพื่อจัดระเบียบและสร้างความเป็นธรรมในการดำเนินธุรกิจ
3. สร้างความเป็นธรรมในสังคม มุ่งลดช่องว่างของสังคม และยกระดับสภาพความเป็นอยู่และสภาพการทำงานของลูกจ้างแรงงานให้ดีขึ้น

ยุคก้าวหน้าแบ่งได้เป็น 2 ช่วง

1. ยุคก้าวหน้าช่วงปลายศตวรรษที่ 19 (1880-1897)
2. ยุคก้าวหน้าช่วงต้นศตวรรษที่ 20 (1897-1917)

ผลงานการปฏิรูปการเมืองของยุคก้าวหน้าช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ที่เด่นคือ ในปี 1883 รัฐสภาผ่านกฎหมายข้าราชการพลเรือนปี 1883 (The Civil Service Act or The Pendleton Act of 1883) กำหนดจัดตั้งคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนทำหน้าที่กำหนดกฎระเบียบและดำเนินการสอบคัดเลือกบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถเข้ารับราชการและในปี 1891 เกษตรกรและลูกจ้างแรงงาน

ร่วมกันก่อตั้งพรรคพ็อพulis (The Populist Party) เรียกร้องให้รัฐบาลให้การช่วยเหลือเกษตรกร และลูกจ้างแรงงาน และชี้้นำให้สมาชิกพรรครีพับลิกันและเดโมแครตเห็นปัญหาและความจำเป็น ต้องปฏิรูปการเมือง เศรษฐกิจและสังคม อันมีผลให้ประธานาธิบดีช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 กำหนดแผนเด่นชัดในการแก้ไขปัญหาภายในประเทศ

ผลงานการปฏิรูปเศรษฐกิจของยุคก้าวหน้าช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ที่เด่นคือ ในปี 1882 รัฐสภาผ่านกฎหมายกีดกันแรงงานคนจีน ปี 1882 (The Chinese Exclusion Act of 1882) สร้าง ความพอใจอย่างมากแก่แรงงานอเมริกัน ในปี 1887 รัฐสภาผ่านกฎหมายการค้าระหว่างรัฐปี 1887 (The Interstate Commerce Act of 1887) กำหนดให้รัฐบาลกลางเข้าแทรกแซงธุรกิจรถไฟเพื่อจัด ระเบียบและสร้างความเป็นธรรมในการให้บริการแก่ประชาชน กฎหมายปี 1887 ฉบับนี้ สร้าง ความพอใจอย่างมากแก่เกษตรกร ในปี 1890 รัฐสภาผ่านกฎหมายเชอร์แมนต่อต้านทรัสต์ปี 1890 (The Sherman Antitrust Act of 1890) กำหนดรัฐบาลกลางต่อต้านการทำธุรกิจแบบบริษัทใหญ่ที่ รวมบริษัทเล็ก ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อความเป็นใหญ่ในธุรกิจประเภทนั้น ๆ กฎหมายปี 1890 นี้มีผล ในทางปฏิบัติได้น้อยมาก เพราะรัฐบาลกลางไม่ดำเนินการอย่างจริงจัง

ผลงานการปฏิรูปสังคมของยุคก้าวหน้าช่วงปลายศตวรรษที่ 19 มุ่งเน้นยกระดับสภาพ ความเป็นอยู่และสภาพการทำงานของคนจนให้ดีขึ้น หลายรัฐได้กำหนดระเบียบในเรื่องที่อยู่อาศัย เพื่อลดความแออัดในสังคมเมืองที่เรียกว่าเหล่าชุมชนแออัดหรือสลัมลง บางชุมชนแออัดนักปฏิรูป จัดตั้งสถานสงเคราะห์ (settlement house) กำหนดให้สถานสงเคราะห์เป็นที่พบปะกันของนัก ปฏิรูปและคนในชุมชนแออัดเพื่อรับฟังปัญหาและร่วมกันแก้ไขปัญหา เป็นสถานรับเลี้ยงเด็กและ สอนหนังสือเด็กเล็กในเวลากลางวัน รวมทั้งเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของคนในชุมชน สถานสงเคราะห์ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินการคือสถานสงเคราะห์ชื่อฮัลเฮาส์ (Hull House) ก่อตั้งขึ้นในปี 1889 ในแหล่งชุมชนแออัดที่เมืองชิคาโก, อิลลินอยส์ โดยนักสังคมสงเคราะห์หญิง 2 คน คือ เจน เอดดัมส์ และเอลเลน สตาร์ (Jane Addams & Ellen Starr) นอกจากนี้ในโรงงานและเหมืองหลาย แห่ง คนงานได้รับค่าจ้างแรงงานต่ำ ต้องทำงานหนักทั้งได้รับอันตรายจากเครื่องจักรระหว่าง การทำงาน นักปฏิรูปได้ชี้้นำให้รัฐบาลมลรัฐออกกฎหมาย กำหนดจัดสวัสดิการและปรับปรุงสภาพการ ทำงานเน้นความปลอดภัย และกำหนดอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำให้ใกล้เคียงอัตราค่าครองชีพ

ทั้งหมดนี้คือปัญหาโดยย่อของยุคอุตสาหกรรม และความพยายามแก้ไขปัญหายุคก้าว หน้าช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ต่อไปนี้จะเข้าสู่ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกาในคริสต์ศตวรรษที่ 20

ในบทที่ 1 เป็นเรื่องราวประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกาช่วงปี 1897-1917 ว่าด้วยเรื่องยุคก้าวหน้าช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 และสหรัฐอเมริกาก้าวสู่การเป็นชาติมหาอำนาจ สหรัฐอเมริกาในช่วง 20 ปีนี้จะเริ่มด้วยการสืบทอดการดำเนินงานยุคก้าวหน้า การดำเนินนโยบายจักรวรรดินิยมของสหรัฐอเมริกาในละตินอเมริกาในแปซิฟิกและในเอเชียตะวันออก รวมถึงสหรัฐอเมริกาเข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่ 1 ในปี 1917

1. สหรัฐอเมริกา ภายใต้การบริหารประเทศโดยวิลเลียม แมคคินเลย์ (1897-1901)

วิลเลียม แมคคินเลย์ (William McKinley 1843-1901) ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาลำดับที่ 25 จากพรรครีพับลิกัน บริหารประเทศช่วงปี 1897-1901 โดยมีการ์เรท เอ. โฮบาร์ท (Garret A. Hobart) เป็นรองประธานาธิบดีในสมัยแรก (1897-1901) และธีโอดอร์ รูสเวลท์ (Theodore Roosevelt) เป็นรองประธานาธิบดีในสมัยที่สอง (1901-1905) แมคคินเลย์สืบทอดการปฏิรูปการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของยุคก้าวหน้า นำสหรัฐอเมริกาสู่ความเป็นหนึ่งในกลุ่มชาติผู้นำของโลกภายหลังมีชัยชนะเหนือสเปนในปี 1898 สหรัฐอเมริกาได้เข้าครอบครองเกาะกวม หมู่เกาะฮาวาย หมู่เกาะฟิลิปปินส์ หมู่เกาะซามัว และเปอร์โตริโก แมคคินเลย์ถูกลอบยิงที่เมืองบัฟฟาโลรัฐนิวยอร์ก ในวันที่ 6 กันยายน 1901 และเสียชีวิตในวันที่ 14 กันยายน 1901 แมคคินเลย์เป็นประธานาธิบดีลำดับที่ 3 ที่ถูกลอบยิง และเป็นลำดับที่ 5 ที่เสียชีวิตขณะดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี

ผลงานการบริหารกิจการภายในประเทศของวิลเลียม แมคคินเลย์

1. **ปฏิรูปการเมือง** การปฏิรูปการเมืองในระดับรัฐบาลกลางได้รับการต่อต้านอย่างมากจากสมาชิกพรรคเดโมแครตและสมาชิกพรรครีพับลิกันต่อต้านแมคคินเลย์ ผลงานการปฏิรูปการเมืองระดับรัฐบาลกลางที่ปรากฏคือให้การสนับสนุนการใช้บัตรเลือกตั้งลับ (Australian or Secret Ballot)¹ คือเป็นบัตรเลือกตั้งสีเขียวใบเดียวระบุรายชื่อผู้แข่งขันจากทุกพรรคมอบแก่ประชาชนผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งแทนการใช้บัตรเลือกตั้งต่างสีต่างพรรคเช่นอดีต สนับสนุนการให้สิทธิประชาชนเลือกวุฒิสมาชิก นำไปสู่การร่างบทแก้ไขเพิ่มเติมในรัฐธรรมนูญมาตราที่ 17 (The Seventeenth Amendment) มีผลบังคับใช้ในวันที่ 31 พฤษภาคม 1913 สนับสนุนสิทธิสตรีในการออกเสียงเลือกตั้ง นำไปสู่การร่างบทแก้ไขเพิ่มเติมในรัฐธรรมนูญมาตราที่ 19 (The Nineteenth Amendment) มีผลบังคับใช้ในวันที่ 26 สิงหาคม 1920

การปฏิรูปการเมืองปรากฏผลอย่างมากในระดับรัฐบาลมลรัฐในรูปของการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารรัฐ โดยการเสนอความคิดริเริ่ม (initiative) เพื่อการสร้างสรร การแสดง

ประชามติ (referendum) เพื่อการท้วงติงกันการบริหารงานผิดพลาดภายในรัฐ และการถอดถอน (recall) เพื่อการปลดเจ้าหน้าที่ที่กระทำความผิดออกจากตำแหน่งก่อนหมดวาระ นักการเมืองที่เป็นนักปฏิรูป ได้แก่

Tom L.Johnson เทศมนตรีเมืองคลิฟแลนด์, โอไฮโอ

Samuel M.Johnes เทศมนตรีเมืองโทเลโด, โอไฮโอ

Woodrow Wilson ผู้ว่าการรัฐนิวเจอร์ซีย์

Robert M.La Follette ผู้ว่าการรัฐวิสคอนซิน เป็นต้น

2. ปฏิรูปเศรษฐกิจ เพื่อรักษาค่าพุดที่ให้ไว้ครั้งหาเสียงเลือกตั้งปี 1896 ในเรื่องรัฐบาลกลางสนับสนุนการค้าเสรี และจะปกป้องธุรกิจอุตสาหกรรมด้วยกำแพงภาษีนำเข้า ในทางปฏิบัติ ในวันที่ 7 กรกฎาคม 1897 รัฐสภาผ่านกฎหมายภาษีคิงดิงเลย์ ปี 1897 (The Dingley Tariff Act of 1897)² กำหนดเพิ่มการเรียกภาษีนำเข้า 60% ของราคาสินค้านำเข้าสหรัฐอเมริกาและจากการที่ในเดือนมิถุนายน 1987 มีการขุดค้นพบทองคำที่อะลาสกาโดยเฉพาะในปี 1900 สามารถขุดทองคำได้มีมูลค่าสูงถึง \$ 22 ล้าน³ เป็นผลให้ในวันที่ 14 มีนาคม 1900 รัฐสภาผ่านกฎหมายมาตรฐานทองคำปี 1900 (The Gold Standard Act of 1900)⁴ กำหนดให้ทองคำเป็นโลหะมีค่าชนิดเดียวเทียบค่าเงินตราสหรัฐอเมริกา

3. ปฏิรูปสังคม นอกเหนือจากนักสังคมสงเคราะห์พยายามยกระดับสภาพความเป็นอยู่ และสภาพการทำงานของคนจนให้ดีขึ้นแล้ว มีนักเขียนบทความที่ถูกเรียกว่า มัคคราเคอร์ (Muckrakers)⁵ ได้แก่ นักวิชาการ นักเทศก์ นักประพันธ์ และนักหนังสือพิมพ์ได้ร่วมกันเขียนบทความตีแผ่ความทุจริต ความเลวร้ายของสังคม การเมืองและเศรษฐกิจให้สังคมและรัฐบาลได้รับรู้เพื่อการแก้ไข นักเขียนบทความที่เด่นได้แก่ ลินคอล์น สเตฟเฟินส์ (Lincoln Steffens) ไอดา เอ็ม.ทาร์เบล (Ida M. Tarbell) โทมัส ดับเบิลยู. ลอว์สัน (Thomas W.Lawson) เดวิด จี.ฟิลลิปส์ (David G.Phillips) จอห์น สปาร์โก (John Spargo) และอัปตัน ซินแคลร์ (Upton Sinclair)

ผลงานด้านการต่างประเทศของวิลเลียม แมคคินลีย์

1. สหรัฐอเมริกาให้ความสนใจในลัทธิจักรวรรดินิยมใหม่ปลายศตวรรษที่ 19 ลัทธิจักรวรรดินิยมใหม่เริ่มขึ้นในกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติอุตสาหกรรมส่งผลให้ประเทศอุตสาหกรรมต้องการวัตถุดิบราคาถูกป้อนโรงงาน ต้องการตลาดรับซื้อสินค้าสำเร็จรูปราคาแพง รวมทั้งมีระบบการคมนาคมขนส่งด้วยเรือกลไฟที่มีประสิทธิภาพ เอื้ออำนวยในการดำเนิน

ธุรกิจการค้า ทำให้ประเทศอุตสาหกรรมให้ความสนใจเข้ายึดครองดินแดนค้อยพัฒนา สหรัฐอเมริกา เป็นประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสนใจในลัทธิจักรวรรดินิยมใหม่เนื่องด้วยสาเหตุ 3 ประการ คือ

1. เห็นตัวอย่างประเทศอุตสาหกรรมที่ดำเนินนโยบายลัทธิจักรวรรดินิยมใหม่แล้วมีความมั่งคั่งร่ำรวย เริ่มด้วยอังกฤษ ฝรั่งเศส เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ ติดตามด้วยเยอรมนี อิตาลี รัสเซียและญี่ปุ่น ประเทศเหล่านี้เข้ายึดครองพื้นที่ส่วนใหญ่ของแอฟริกา เอเชียใต้ เอเชียตะวันออก เอเชียใต้ เอเชียตะวันออกในดินแดนบางส่วนของจีน แต่กลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 ภายในสหรัฐอเมริกามีปัญหาแบ่งแยกกันต้องเข้าสู่สงครามกลางเมือง (1861-1865) และต้องฟื้นฟูบูรณะประเทศช่วงครึ่งหลังศตวรรษที่ 19 ดังนั้น สหรัฐอเมริกาจึงเพียงเฝ้าติดตามดูความเคลื่อนไหวเท่านั้น

2. คนอเมริกันเรียกร้องให้สหรัฐอเมริกาแสวงหาอาณานิคม กล่าวคือ กลุ่มเกษตรกรเรียกร้องให้แสวงหาอาณานิคมเพราะดินแดนตะวันตกของสหรัฐอเมริกาถูกครอบครองหมดสิ้นในปลายศตวรรษที่ 19 เกษตรกรต้องการที่ดินเพิ่มเพื่อจับจองทำการเกษตรกรรม กลุ่มนักธุรกิจเรียกร้องให้แสวงหาอาณานิคมเพราะต้องการได้อาณานิคมเป็นแหล่งวัตถุดิบราคาถูกป้อนโรงงาน ต้องการอาณานิคมเป็นตลาดรับซื้อสินค้าสำเร็จรูปราคาแพง และกลุ่มบาทหลวงต้องการสอนศาสนาแก่คนในอาณานิคม

3. บทความกระตุ้นให้สหรัฐอเมริกาแสวงหาอาณานิคมเขียนโดยนักเขียน 2 คน เริ่มด้วยบาทหลวงโจเซฟ สตรอง (Josiah Strong)⁶ เขียนบทความชื่อ **ประเทศของเรา : ความเป็นไปได้ในอนาคตและปัจจุบันที่วิกฤติ** (Our Country : Its Possible Future and Its Present Crisis) เขียนในปี 1885 พิมพ์ออกจำหน่ายในปี 1891 สารสำคัญของบทความคือ ถึงเวลาแล้วที่สหรัฐอเมริกาต้องแสวงหาอาณานิคมเพื่อเผยแพร่อารยธรรมอเมริกันที่เจริญและคริสต์ศาสนา และบทความของนายทหารเรืออัลเฟรด ที.มาแฮน (Alfred T.Mahan)⁷ มี 3 บทความ บทความที่หนึ่งเขียนในปี 1890 ชื่อ **อิทธิพลแห่งอำนาจทางทะเลในประวัติศาสตร์ 1660-1783** (The Influence of Sea Power upon History, 1660-1783) บทความที่สองเขียนในปี 1892 ชื่อ **อิทธิพลแห่งอำนาจทางทะเลในการปฏิวัติฝรั่งเศสและจักรวรรดิ 1793-1812** (The Influence of Sea Power upon the French Revolution and Empire 1793-1812) บทความที่สามเขียนในปี 1897 ชื่อ **ความสนใจของอเมริกาในการมีอำนาจทางทะเล** (The Interest of America in Sea Power) สารสำคัญของบทความทั้งสามกล่าวเน้นว่า ชาติที่มีอำนาจทางทะเลล้วนเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่ สหรัฐอเมริกาเป็นชาติที่มีดินแดนกว้างใหญ่ควรมีอำนาจทางทะเล การมีอำนาจทางทะเลมีกองทัพเรือที่เข้มแข็งเอื้อประโยชน์ในการคุ้มกันเส้นทางการค้า คุ้มกันเรือสินค้าและปกป้องอาณานิคม อาณานิคมจะเป็นแหล่งวัตถุดิบราคาถูก และ

เป็นตลาดรับซื้อสินค้าสำเร็จรูปราคาแพงอันจะสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเมืองการทหารแก่เมืองแม่ มาแสนยังได้ชี้หน้าให้สหรัฐอเมริกาขุดเส้นทางน้ำลัดในอเมริกากลางเชื่อมมหาสมุทรแปซิฟิกกับทะเลแคริบเบียน รวมทั้งยึดหมู่เกาะฮาวายและหมู่เกาะอื่น ๆ ในมหาสมุทรแปซิฟิก เพื่อผลทางการคมนาคม เศรษฐกิจ การเมืองและยุทธศาสตร์ ด้วยบทความของมาแสน สหรัฐอเมริกาเร่งเสริมสร้างแสนยานุภาพกองทัพเรือ ในปี 1898 แสนยานุภาพกองทัพเรือสหรัฐอเมริกาคงอยู่ อันดับที่ 5 ของโลกและในปี 1900 แสนยานุภาพกองทัพเรือสหรัฐอเมริกาลื่อนขึ้นเป็นอันดับ 3 ของโลก⁸

2. สหรัฐอเมริกามีอาณานิคมภายหลังสิ้นสงครามปี 1898 ก่อนสงครามปี 1898 ดินแดนโพ้นทะเลที่สหรัฐอเมริกามีไว้ในครอบครองคือ อะลาสกา (Alaska) สหรัฐอเมริกาซื้อจากรัสเซียในราคา \$ 7.2 ล้าน ในวันที่ 14 กรกฎาคม 1868 และหมู่เกาะมิดเวย์ (Midway Islands) อยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่เกาะฮาวาย สหรัฐอเมริกาใช้กองกำลังยึดในวันที่ 28 สิงหาคม 1867 ในปี 1898 สหรัฐอเมริกาทำสงครามกับสเปนเพื่อปลดปล่อยคิวบา ผลของสงครามสหรัฐอเมริกานะ สเปนปลดปล่อยคิวบาและยกเปอร์โตริโก เกาะกวม และหมู่เกาะฟิลิปปินส์ให้สหรัฐอเมริกา เป็นผลให้สหรัฐอเมริกา มีบทบาทเพิ่มขึ้นในแปซิฟิก และในทะเลแคริบเบียน

สาเหตุที่สหรัฐอเมริกาส่งครามกับสเปนในปี 1898 ในวันที่ 25 เมษายน 1898 สหรัฐอเมริกาประกาศสงครามกับสเปนอย่างเป็นทางการเพราะสาเหตุ 6 ประการ คือ

1. คิวบากบฏต่อสเปน คิวบาเป็นเกาะในทะเลแคริบเบียน เป็นอาณานิคมสเปนเมื่อปลายคริสต์ศตวรรษที่ 15 สเปนใช้คิวบาเป็นฐานเพื่อเข้ายึดครองดินแดนในอเมริกากลางและอเมริกาใต้ อ้อยเป็นพืชเศรษฐกิจของคิวบา แรงงานในไร่อ้อยคือแรงงานชาวกิวบาซึ่งได้รับค่าจ้างแรงงานต่ำมาก ยากจนและไม่รู้หนังสือ เจ้าของไร่ส่วนใหญ่เป็นชาวสเปนและคนอเมริกันที่เข้าไปลงทุนทำไร่ อ้อยขนาดใหญ่ ในปี 1868 ชาวกิวบาก่อกบฏเรียกร้องอิสรภาพจากสเปน กองกำลังสเปนปราบได้ และรัฐบาลสเปนสัญญาจะพัฒนาคิวบาภายใน 10 ปี (1868-1878) ในทางปฏิบัติสเปนไม่ได้พัฒนาคิวบา แต่แรงงานคิวบาอยู่ได้เพราะสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดรับซื้ออ้อยจากคิวบา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 1890 รัฐสภาผ่านกฎหมายนำเข้าแมคคินเลย์ ปี 1890 (The McKinley Tariff Act of 1980)⁹ กำหนดให้การยกเว้นการเก็บภาษีนำเข้าอ้อยจากคิวบา อ้อยจากคิวบาขายได้มากในสหรัฐอเมริกา แรงงานคิวบาพอใจในค่าแรงที่ได้รับและมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่เกษตรกรอเมริกันที่ปลูกอ้อยในสหรัฐอเมริกาไม่พอใจเพราะขายอ้อยได้น้อยลง จึงเรียกร้องให้รัฐบาลอเมริกันช่วยเหลือ ในปี 1894 รัฐสภาผ่านกฎหมายภาษีนำเข้าวิลสัน-กอร์แมน ปี 1894 (The Wilson-Gorman Tariff Act

of 1894)¹⁰ กำหนดเรียกเก็บภาษีนำเข้า 40%-50% ของราคาอ้อยที่นำเข้าสหรัฐอเมริกา กฎหมายปี 1894 ทำให้การนำเข้าอ้อยจากคิวบาลดลงอย่างมาก การปลูกอ้อยในคิวบาลดลงมีผลกระทบต่อแรงงานคิวบาที่ยากจนอยู่แล้ว สาเหตุเพราะสเปนไม่พัฒนาคิวบาตามข้อตกลงปี 1868 และเพราะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างมากในคิวบาปี 1894 ทำให้ในปี 1895 ชาวคิวบาภายใต้การนำของนายพลแมกซิโม โกเมซ (Maximo Gomez) ก่อกบฏต่อสเปน รัฐบาลสเปนส่งกองกำลังทหารภายใต้การนำของนายพลวาเลรี อาโน ไวลเลอร์ (Valeriano Weyler) มาปราบกบฏคิวบา ทหารสเปนจับกุม ฆ่า ทำลายทรัพย์สิน และกวาดต้อนชาวคิวบาเข้าไปในค่ายกักกัน ภายในค่ายกักกันชาวคิวบาอยู่กันอย่างแออัด อคอยาก เกิดโรคระบาดต้องเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก

2. หนังสือพิมพ์ในสหรัฐอเมริการายงานการปราบปรามที่โหดร้ายทารุณของทหารสเปนที่กระทำต่อชาวคิวบาให้คนอเมริกันรับรู้ ในปี 1895 หนังสือพิมพ์นิวยอร์ก 2 ฉบับคือ เดอะนิวยอร์กเจอร์นัล (The New York Journal) ของวิลเลียม แรนคอฟ ฮาร์ท (William Randolph Hearst) และ เดอะนิวยอร์กเวิลด์ (The New York World) ของโจเซฟ พูลิเซอร์ (Joseph Pulitzer) ลงบทความตีแผ่การปราบปรามที่เลียบขาด โหดร้ายที่กองกำลังสเปนกระทำต่อกบฏคิวบาและสภาพชาวคิวบาในค่ายกักกัน คนอเมริกันรับรู้ เกลียดชังสเปน สงสารชาวคิวบา และเรียกร้องให้รัฐบาลอเมริกันช่วยเหลือชาวคิวบา

3. ทูตสเปนประจำสหรัฐอเมริกาตำหนิประธานาธิบดีแมคคินลีย์ เอนริเก ดูปุย เด โลม (Enrique Dupuy de Lome) เป็นทูตสเปนประจำสหรัฐอเมริกา เขียนจดหมายถึงข้าหลวงสเปนที่ฮาวานา, คิวบา ข้อความในจดหมายกล่าวตำหนิแมคคินลีย์ว่าเป็นประธานาธิบดีที่ไร้ประสิทธิภาพในการบริหารประเทศและยุยงให้คนอเมริกันต่อต้านสเปน¹¹ จดหมายฉบับนี้นักปฏิวัติคิวบาขโมยมาได้ และนำส่งให้หนังสือพิมพ์ เดอะนิวยอร์กเจอร์นัล การตีพิมพ์เผยแพร่มีในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 1898 คนอเมริกันได้รับรู้ข้อความในจดหมายไม่พอใจเดอโลมที่กล่าวตำหนิประธานาธิบดีแมคคินลีย์ และเพิ่มความเกลียดชังสเปน

4. เรือรบเมน (Maine) ของสหรัฐอเมริกากระเบิดในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 1898 ในน่านน้ำคิวบา¹² ในเดือนมกราคม 1898 เรือรบเมนจากสหรัฐอเมริกาเข้าเทียบท่าฮาวานาในคิวบาเพื่อทำหน้าที่ปกป้องชีวิตและทรัพย์สินคนอเมริกันในคิวบา ลูกเรืออเมริกัน 260 คนเสียชีวิตจากการระเบิดที่ไม่รู้สาเหตุครั้งนี้ คนอเมริกันเชื่อว่าเป็นการกระทำของสเปน ความตึงเครียดระหว่างสหรัฐอเมริกากับสเปนเพิ่มมากขึ้น คนอเมริกันตอกย้ำเหตุการณ์ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 1898 ด้วยคำกล่าวที่ว่า “จดจำ เรือเมน - Remember the Maine”

5. สหรัฐอเมริกาเห็นคุณค่าคิวบาทางเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ คุณค่าทางเศรษฐกิจคือ คิวบาอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของฟลอริดา ห่างจากฟลอริดาประมาณ 90 ไมล์ (1 ไมล์ = 1.6 กิโลเมตร) หลังสิ้นสงครามกลางเมืองอเมริกัน (1861-1865) นักลงทุนอเมริกันเพิ่มจำนวนการเข้าลงทุน ทำไร่อ้อยในคิวบาเพราะดินอุดมสมบูรณ์และค่าแรงงานต่ำ คุณค่าทางยุทธศาสตร์คือคิวบาเป็นเกาะ อยู่บริเวณทางเข้าสู่อ่าวเม็กซิโก หากในอนาคตประเทศใดสามารถเข้าตั้งฐานทัพเรือในคิวบาได้ก็จะ เป็นการง่ายต่อการเข้ารุกรานฟลอริดาและหมู่เกาะอื่น ๆ ในอ่าวเม็กซิโกรวมทั้งบนแผ่นดินใหญ่อเมริกา ด้วยคุณค่าทางเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ของคิวบา หากเป็นไปได้คนอเมริกันเห็นควรยึดครองคิวบา

6. สหรัฐอเมริกาเจรจายุติกรณีพิพาทระหว่างสเปนกับคิวบาได้ แต่เพราะการรายงานล่าช้า คนอเมริกันเรียกร้องให้รัฐบาลอเมริกันกำจัดอำนาจสเปนออกจากคิวบา¹³ เริ่มด้วยในวันที่ 27 มีนาคม 1898 ประธานาธิบดีแมคคินลีย์ต้องการยุติความวุ่นวายในคิวบาได้สั่งให้ทูตอเมริกันประจำสเปน คือ สเตอร์ท เอล.วูดฟอร์ด (Stewart L. Woodford) แจ้งแก่รัฐบาลสเปนว่าสหรัฐอเมริกาไม่คิดยึดครองคิวบา แต่ต้องการให้สเปนหยุดการปราบปรามชาวคิวบา และพักรบเพื่อเปิดการเจรจา ในวันที่ 9 เมษายน 1898 รัฐบาลสเปนตอบรับจะปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของสหรัฐอเมริกา แต่เพราะการ รายงานต่อรัฐบาลอเมริกันล่าช้า ประจวบกับคนอเมริกันในสหรัฐอเมริกาโกรธแค้นสเปนที่กระทำทารุณต่อชาวคิวบาได้เรียกร้องรัฐบาลอเมริกันให้ใช้กองกำลังพลกดันสเปนออกจากคิวบา และปลดปล่อยคิวบา เป็นผลให้ในวันที่ 20 เมษายน 1898 รัฐสภาผ่านมติเทลเลอร์ ปี1898 (The Teller Resolution 1898) กำหนดให้อำนาจประธานาธิบดีสั่งใช้กองกำลังทหารพลกดันสเปนออกจากคิวบาและคิวบาจะได้ปกครองตนเองในอนาคต ประธานาธิบดีแมคคินลีย์ยอมลงนามในมติเทลเลอร์ รัฐบาลสเปนรับรู้ท่าทีของสหรัฐอเมริกา และไม่ยอมรับการต้องปลดปล่อยคิวบา เป็นผลให้ในวันที่ 24 เมษายน 1898 สเปนประกาศสงครามกับสหรัฐอเมริกา สหรัฐอเมริกาประกาศสงครามกับสเปนอย่างเป็นทางการในวันที่ 25 เมษายน 1898

การรบในสงครามสเปน - อเมริกา ปี 1898 (The Spanish-American War 1898) สมรภูมิตั้งอยู่ในสงครามสเปน-อเมริกา ปี 1898 มีขึ้นในน่านน้ำแปซิฟิก และแคริบเบียน

การรบในมหาสมุทรแปซิฟิก : หมู่เกาะฟิลิปปินส์และเกาะกวมเป็นอาณานิคมของสเปน ในแปซิฟิก สืบเนื่องมาจากก่อนเกิดสงครามสเปน-อเมริกาปี 1898 สหรัฐอเมริกาส่งกองเรือรบเอเชีย (The Asiatic Squadron) เข้าประจำการบริเวณชายฝั่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของคนอเมริกันที่ทำการค้ากับจีนและญี่ปุ่น เมื่อสงครามเริ่มขึ้นในวันที่ 25 เมษายน 1898 ซีโอดอร์ รูสเวลท์ (Theodore Roosevelt) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสงครามสั่งจอร์จ เควี (George Dewey)

ผู้บังคับบัญชาของเรือรบเอเชียให้เคลื่อนกองเรือรบขณะประจำการอยู่ที่ชายฝั่งเกาะฮ่องกงมุ่งสู่หมู่เกาะฟิลิปปินส์ การรบที่หมู่เกาะฟิลิปปินส์มีขึ้นบริเวณชายฝั่งมานิลาในวันที่ 1 พฤษภาคม 1898 เป็นเวลา 7 ชั่วโมง กองกำลังอเมริกาชนะกองกำลังสเปน ทหารอเมริกันบาดเจ็บ 7 คน เรือรบสเปน 10 ลำถูกทำลาย ทหารสเปนตายประมาณ 300 คน¹⁴ แต่เพราะกองกำลังอเมริกันมีไม่เพียงพอเพื่อยกพลขึ้นบกยึดมนิลา จอร์จ เดวีเพียงสั่งปิดอ่าวมานิลาเรือกำลังอเมริกันเสริมมาสมทบ ในวันที่ 13 สิงหาคม 1898 กองกำลังอเมริกันเสริมร่วมกับกองกำลังชนพื้นเมือง (Filipino) เข้ายึดมานิลาจากกองกำลังสเปนได้สำเร็จ เป็นการเสร็จสิ้นการรบที่หมู่เกาะฟิลิปปินส์ ส่วนที่เกาะกวม (Guam Island) กองกำลังสเปนที่ประจำการมีน้อยมาก และยอมจำนนทันทีในวันที่ 20 มิถุนายน 1898 เมื่อเรือรบชาร์ลสตัน (Charleston) ของสหรัฐอเมริกาเทียบชายฝั่ง¹⁵

การรบในทะเลแคริบเบียน สหรัฐอเมริกามีชัยชนะสเปนที่คิวบาและเปอร์โตริโก การรบทางบกในคิวบามีที่หมู่บ้านเอล คานีย์ (El Caney) และที่เนินเขาแซน ฮวน (San Juan Hill) เมืองซานติเอโก (Santiago)¹⁶ การรบทางบกที่สมรภูมิตั้งสองแห่งนี้มีขึ้นในวันที่ 1 กรกฎาคม 1898 ที่หมู่บ้านเอล คานีย์กองกำลังสเปน 600 คนพ่ายแพ้ต่อกองกำลังทหารม้าอาสาสมัครไรเดอร์ (Rough Riders) ภายใต้การนำของพันโทธีโอดอร์ รูสเวลท์ การรบทางเรือเกิดขึ้นที่ท่าเรือซานติเอโกของคิวบาในวันที่ 3 กรกฎาคม 1898¹⁷ กองเรือรบสเปนพ่ายแพ้กองเรือรบอเมริกันในการรบเพียง 4 ชั่วโมง การรบในคิวบายุดี้อย่างเป็นทางการในวันที่ 17 กรกฎาคม 1898 ระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคมถึงวันที่ 12 สิงหาคม 1898 กองกำลังอเมริกันบุกยึดเกาะเปอร์โตริโกได้อย่างง่ายดาย เพราะไม่มีกองกำลังสเปนประจำการมีเพียงชาวเกาะจำนวนหนึ่งเท่านั้น¹⁸

สรุปสงครามสเปน-อเมริกา 1898 เกิดระหว่างวันที่ 25 เมษายนถึง 13 สิงหาคม 1898 การรบเกิดเป็นช่วง ๆ มีระยะเวลาในการรบสั้น ผลของการรบสหรัฐอเมริกาชนะสเปน

สงครามสเปน-อเมริกาปี 1898 ตกลงกันด้วยสนธิสัญญาปารีส ปี 1898 สนธิสัญญาปารีสปี 1898 (The Treaty of Paris 1898)¹⁹ เป็นข้อตกลงระหว่างสหรัฐอเมริกาฝ่ายชนะกับสเปนฝ่ายแพ้ตกลงกันได้ในวันที่ 10 ธันวาคม 1898 และวุฒิสภาให้การรับรองในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 1899 สาระสำคัญของสนธิสัญญาปารีส คือ

- 1: สเปนปลดปล่อยคิวบา
- 2: ในฐานะที่สหรัฐอเมริกาชนะสเปน สเปนยกเปอร์โตริโกเกาะในทะเลแคริบเบียนและเกาะกวมในมหาสมุทรแปซิฟิกให้สหรัฐอเมริกา

3. สเปนยกหมู่เกาะฟิลิปปินส์ให้สหรัฐอเมริกา โดยสหรัฐอเมริกาต้องจ่าย \$20 ล้านแก่ สเปน

4. สเปนรับผิดชอบหนี้สินคิวบาจำนวน \$400 ล้าน

ด้วยสนธิสัญญาปารีสปี 1898 เป็นการสิ้นสุดอำนาจของสเปนในทะเลแคริบเบียน สหรัฐอเมริกามีอาณาเขตทั้งในทะเลแคริบเบียนและมหาสมุทรแปซิฟิก

สหรัฐอเมริกาขยายอำนาจเพิ่มในมหาสมุทรแปซิฟิก สันสงครามสเปน-อเมริกาปี 1898 สหรัฐอเมริกาได้เปอร์โตริโก เกาะกวม และหมู่เกาะฟิลิปปินส์จากสเปน แต่ด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจ การคมนาคมและยุทธศาสตร์ สหรัฐอเมริกาได้ขยายอำนาจเข้ายึดหมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิกเพิ่ม ในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19

สหรัฐอเมริกายึดหมู่เกาะฮาวาย (Hawaiian Islands) ในปี 1898 หมู่เกาะฮาวายเป็นเกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก อยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของแคลิฟอร์เนีย ห่างจากแคลิฟอร์เนียประมาณ 2000 ไมล์ กัปตันเจมส์ คุก (James Cook) ค้นพบหมู่เกาะฮาวายในปี 1788 หมู่เกาะฮาวายมีสภาพแวดล้อมและอากาศดี เรือสินค้าอเมริกันขมจอดเทียบท่าเติมเสบียงอาหารและน้ำ นักลงทุนอเมริกันเข้าซื้อที่ดิน เปิดร้านค้าขาย และลงทุนทำไร่่อ้อยและไร่สับปะรดขนาดใหญ่ ในปี 1820 มิชชันนารีเข้าเผยแผ่คริสต์ศาสนาแก่ชนพื้นเมือง ภายใต้การปกครองของพระนางลีลิวออคาลานี (Queen Liliuokalani) ในปี 1884 ได้อนุญาตให้สหรัฐอเมริกาเข้าตั้งฐานทัพเรือที่ท่าเรือเพิร์ล (Pearl Harbor) สาเหตุเพราะคนอเมริกันเพิ่มการลงทุนมากขึ้นในฮาวายจึงต้องการได้ฮาวายเป็นดินแดนส่วนหนึ่งของสหรัฐอเมริกา ในเดือนมกราคม 1893 คนอเมริกันในฮาวายโค่นอำนาจพระนางลีลิวออคาลานีได้สำเร็จ และเรียกร้องให้สหรัฐอเมริกาส่งกองกำลังเข้ายึดฮาวาย สหรัฐอเมริกาภายใต้การนำของประธานาธิบดีโกรเวอร์ คลีฟแลนด์ (Grover Cleveland) ปฏิเสธการยึดหมู่เกาะฮาวาย เพราะไม่เห็นด้วยกับการมีอาณาเขตโพ้นทะเล และไม่ต้องการก้าวร้าวชาติผู้ย่อย²⁰ เมื่อสงครามสเปน-อเมริกา 1898 เริ่มขึ้น หมู่เกาะฮาวายนอกจากจะมีคุณค่าทางเศรษฐกิจแล้วประธานาธิบดีแมคคินเลย์มองว่ามีคุณค่าทางยุทธศาสตร์ด้วย เพราะหมู่เกาะฮาวายเป็นประตูเข้าสู่แผ่นดินใหญ่อเมริกาและเป็นประตูออกสู่อแปซิฟิกและเอเชีย เป็นผลให้ในวันที่ 7 กรกฎาคม 1898 สหรัฐอเมริกายึดหมู่เกาะฮาวาย²¹ ในปี 1900 หมู่เกาะฮาวายมีฐานะเป็นดินแดนของสหรัฐอเมริกา (territory) และในวันที่ 21 สิงหาคม 1959 หมู่เกาะฮาวายมีฐานะเป็นรัฐที่ 50 ของสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกายึดเกาะเวค (Wake Island) ในปี 1898 เกาะเวคเป็นเกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก อยู่ระหว่างหมู่เกาะฮาวายกับเกาะกวมในสงครามสเปน-อเมริกาปี 1898 สหรัฐอเมริกาเห็นคุณค่า

เกาะเวกทางการคมนาคมและยุทธศาสตร์ เป็นผลให้ในวันที่ 4 กรกฎาคม 1898 สหรัฐอเมริกานำกองกำลังยึดเกาะเวก²²

สหรัฐอเมริกาเข้าตั้งฐานทัพเรือที่หมู่เกาะซามัว (Samoa Islands) ในปี 1899²³ หมู่เกาะซามัวอยู่ทางตะวันออกเฉียงของออสเตรเลียในแปซิฟิกตอนใต้ เป็นหมู่เกาะอยู่ในเส้นทางเดินเรือระหว่างสหรัฐอเมริกากับออสเตรเลีย มีชนชั้นชาวอเมริกันต้องการมาหมู่เกาะซามัวเพื่อเผยแพร่คริสต์ศาสนา พ่อค้าต้องการมาหมู่เกาะซามัวเพื่อค้าขาย กองทัพเรืออเมริกาต้องการตั้งฐานทัพเรือในหมู่เกาะซามัวเพื่อให้เรือสินค้าแวะพักเติมเสบียง น้ำจืด เชื้อเพลิง และซ่อมแซมก่อนออกเดินทาง ในปี 1878 สหรัฐอเมริกาได้เข้าตั้งฐานทัพเรือที่ทำเรือพาโค พาโค (Pago Pago) บนเกาะทูทูลิลา (Tutuila) ในหมู่เกาะซามัวร่วมกับเยอรมนีและอังกฤษ ในปี 1889 ฐานทัพเรือของสามชาติต้องเผชิญลมไต้ฝุ่นครั้งรุนแรงฐานทัพเรือและกองเรือเสียหายมาก ในวันที่ 2 ธันวาคม 1899 อังกฤษ เยอรมนีและสหรัฐอเมริการ่วมลงนามในสนธิสัญญาซามัว ปี 1899 (The Samoan Treaty 1899) กำหนดแบ่งหมู่เกาะซามัวเป็นสองส่วนระหว่างสหรัฐอเมริกากับเยอรมนี (อังกฤษถอนสิทธิมอบดินแดนในส่วนของอังกฤษให้เยอรมนีแลกกับดินแดนเยอรมนีในแอฟริกาตะวันตก) หมู่เกาะซามัวในส่วนของสหรัฐอเมริกาคือเกาะแมนัว (Manua) และเกาะทูทูลิลา (Tutuila) มีท่าเรือที่พาโค พาโค

3. สหรัฐอเมริกาปกครองหมู่เกาะฟิลิปปินส์และเปอร์โตริโก สหรัฐอเมริกาเห็นความจำเป็นต้องปกครองหมู่เกาะฟิลิปปินส์อย่างไม่เป็นการถาวร แต่จะปกครองเปอร์โตริโกอย่างเป็นทางการถาวร

สหรัฐอเมริกาเข้าปกครองหมู่เกาะฟิลิปปินส์ในปี 1898²⁴ สหรัฐอเมริกาเห็นคุณค่าของหมู่เกาะฟิลิปปินส์ทางการค้าและการคมนาคมเพื่อเป็นฐานสู่เอเชียตะวันออก ทั้งรู้ว่าหมู่เกาะฟิลิปปินส์เป็นที่ต้องการของอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนีและญี่ปุ่น และไม่อาจมอบหมู่เกาะฟิลิปปินส์แก่ชาวฟิลิปปินส์ (Filipinos) ซึ่งด้อยพัฒนาในทุกด้านได้ เป็นเหตุให้ประธานาธิบดีแมคคินเลย์ตัดสินใจนำสหรัฐอเมริกามาปกครองหมู่เกาะฟิลิปปินส์ชั่วคราวระยะเวลาหนึ่งและจะปลดปล่อยในอนาคตเมื่อฟิลิปปินส์มีความมั่นคงทางการเมืองและเศรษฐกิจ สาเหตุที่จะปลดปล่อยหมู่เกาะฟิลิปปินส์ในอนาคตเพราะหมู่เกาะฟิลิปปินส์อยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ห่างไกลจากสหรัฐอเมริกา และชาวฟิลิปปินส์ต่อต้านการปกครองของสหรัฐอเมริกา ผู้นำการต่อต้านคืออิมเมลโอ อากินาลโด (Emilio Aguinaldo) การต่อต้านเริ่มทันทีในปี 1898 สหรัฐอเมริกาต้องใช้เวลาปราบปรามนานถึงสามปีเต็ม ระหว่างการปราบปรามสหรัฐอเมริกานำความเจริญด้านการศึกษา การคมนาคม สาธารณสุข สาธารณูปโภค และยอมรับขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นเมืองของฟิลิปปินส์

สหรัฐอเมริกาเข้าปกครองเปอร์โตริโกถาวร²⁵ เปอร์โตริโกเป็นเกาะในแนวทางเข้าสู่ทะเลแคริบเบียน มีคุณค่าทางคมนาคมและยุทธศาสตร์ สหรัฐอเมริกาจำเป็นต้องยึดครองเปอร์โตริโกเป็นการถาวรเป็นผลให้ในวันที่ 12 เมษายน 1900 รัฐสภาผ่านกฎหมาย โฟราเคอร์ ปี 1900 (The Foraker Act of 1900) กำหนดจัดการปกครองเปอร์โตริโกโดยประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาเป็นผู้แต่งตั้งข้าหลวงและคณะผู้บริหารแก่เปอร์โตริโก อำนาจนิติบัญญัติในส่วนสภาล่างสมาชิกคือชาวเปอร์โตริโกและเก็บภาษี 60% ของราคาสินค้านำเข้าตามกฎหมายดังกล่าวปี 1897 ชาวเปอร์โตริโกไม่พอใจในกฎหมายปี 1900 ต้องการปกครองตนเอง แต่ต้องยอมรับสภาพตามที่สหรัฐอเมริกากำหนด

4. สหรัฐอเมริกามุ่งมั่นใช้กฎหมายกองกำลังปี 1901 ในคิวบา สหรัฐอเมริกาทำสงครามกับสเปนในปี 1898 เพื่อปลดปล่อยคิวบาจากสเปน สงครามสิ้นสุดลงสเปนปลดปล่อยคิวบา แต่ในทางปฏิบัติกองกำลังสหรัฐอเมริกายังได้การบังคับบัญชาของนายพลเลโอนาร์ด วู้ด (Leonard Wood) เข้าปกครองคิวบาเป็นเวลานานถึง 3 ปี (1898-1901) จริงอยู่คิวบาไม่ใช่อาณานิคมสหรัฐอเมริกา แต่สหรัฐอเมริกาไม่อาจปล่อยให้คิวบาปกครองตนเองได้ทันทีเพราะรู้ว่าคิวบาต้องประสบการณทางการเมือง สหรัฐอเมริกาใช้เวลา 3 ปีนี้แสวงหาแนวทางเพื่อสร้างความมั่นคงทางการเมืองแก่คิวบา ในวันที่ 2 มีนาคม 1901 รัฐสภาผ่านกฎหมายกองกำลัง ปี 1901 (The Army Act of 1901 or The Platt Amendment of 1901) กำหนดสาระสำคัญคือ

1. รัฐบาลคิวบาต้องไม่ทำข้อตกลงใด ๆ กับรัฐบาลต่างชาติอันอาจจะเป็นอันตรายต่อเอกราชคิวบา
2. รัฐบาลคิวบาต้องไม่ก่อกวนสิ่งที่ไม่อาจจ่ายคืนแก่เจ้าหนี้ได้ตามสัญญา
3. รัฐบาลคิวบาต้องยอมให้สหรัฐอเมริกาเข้าแทรกแซงคิวบาเพื่อรักษาไว้ซึ่งเอกราชคิวบา คงไว้ซึ่งเสถียรภาพที่มั่นคงของรัฐบาล และปกป้องชีวิต ทรัพย์สิน และเสรีภาพชาวคิวบา
4. รัฐบาลคิวบาต้องยอมให้กองฐานทัพสหรัฐอเมริกาในคิวบา
5. สหรัฐอเมริกาจะไม่ถอนกำลังออกจากคิวบาจนกว่าคิวบาจะนำกฎหมายกองกำลังปี 1901 เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญคิวบา

ด้วยกฎหมายกองกำลังปี 1901 ชาวคิวบาไม่พอใจเพราะคิวบาไม่มีความเป็นอธิปไตยตามที่คาดหวังไว้ แต่ชาวคิวบาต้องยอมปฏิบัติตามกฎหมายกองกำลังปี 1901 และในปี 1902 กองกำลังสหรัฐอเมริกายังได้การบังคับบัญชาของนายพลเลโอนาร์ด วู้ดได้ถอนออกจากคิวบาเมื่อโทมัส เอสตราด้า พาลมา (Tomas Estrada Palma) ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีคนแรกของคิวบา

5. สหรัฐอเมริกาคำเนินนโยบายเปิดประตูปี 1900 ในดินแดนจีน ในปี 1900 สหรัฐอเมริกาศึกครองดินแดนในมหาสมุทรแปซิฟิกอันได้แก่ หมู่เกาะฮาวาย เกาะมิดเวย์ เกาะกวม เกาะเวค หมู่เกาะฟิลิปปินส์ และบางส่วนของหมู่เกาะซามัว ดินแดนเหล่านี้สหรัฐอเมริกาต้องรับผิดชอบโดยตรงทั้งสิ้น นอกจากนี้ในช่วงปี 1899-1900 สหรัฐอเมริกาต้องประกาศนโยบายเปิดประตูปี 1900 (The Open Door Policy 1900) เหนือดินแดนจีนในเอเชียตะวันออก นโยบายเปิดประตูเหนือดินแดนจีนทำให้สหรัฐอเมริกาต้องเกี่ยวข้องกับรัสเซีย และญี่ปุ่นในเวลาต่อมา

นโยบายเปิดประตูเหนือดินแดนจีนปี 1900 เป็นนโยบายที่สหรัฐอเมริกามุ่งบังคับใช้กับชาติตะวันตกเริ่มด้วยรัสเซีย อังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมนีที่เข้าครอบงำผลประโยชน์ในดินแดนจีน จุดมุ่งหมายของนโยบายเปิดประตูเหนือดินแดนจีนปี 1900 คือเพื่อรักษาผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกาด้านการค้าและสิทธิของคนอเมริกันในดินแดนจีน รวมถึงเอกราชของจีน สาเหตุแห่งการกำหนดนโยบายเปิดประตูเหนือดินแดนจีนปี 1900 เกิดจากจีนพ่ายแพ้อังกฤษในสงครามฝิ่น ชาติตะวันตกเพิ่มการแทรกแซงจีน และชาติตะวันตกพยายามแย่งชิงดินแดนจีนเพิ่ม

ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีนมีด้านการค้ามาตั้งแต่ปี 1784 เมื่อเรือเอ็มเพรสออฟไชนา (The Empress of China) จากนิวยอร์กพร้อมสินค้าเข้าเทียบท่าเมืองกวางตุ้ง การค้าระหว่างสองประเทศเป็นไปได้ด้วยดีตลอดเรื่อยมา

นโยบายเปิดประตูเหนือดินแดนจีนปี 1900 ถูกกำหนดขึ้นเนื่องจากสาเหตุ 3 ประการ

1. จีนพ่ายแพ้อังกฤษในสงครามฝิ่น จีนต้องเสียดินแดนและสิทธิสภาพนอกอาณาเขตแก่อังกฤษ ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 อังกฤษนำฝิ่นจากอินเดียเข้ามาขายในจีน จีนขณะนั้นอยู่ภายใต้การปกครองของพวกแมนจูในราชวงศ์ชิง (1644-1912) ฝิ่นทำรายได้ดีแก่อังกฤษ แต่เป็นผลเสียอย่างมากแก่จีน เพราะอังกฤษคงขายฝิ่นแก่รัฐบาลจีนขอรับรองให้เลิกขายเป็นผลให้รัฐบาลจีนปราบปรามขั้นเด็ดขาด เกิดสงครามฝิ่นครั้งที่ 1 (The First Opium War 1839-1842) จีนแพ้อังกฤษนำไปสู่การลงนามในสนธิสัญญานานกิงในวันที่ 29 สิงหาคม 1842 (The Treaty of Nanking 1842)²⁷ กำหนดให้จีนยกเกาะฮ่องกงให้อังกฤษ จีนต้องเปิดเมืองท่า 5 แห่งให้อังกฤษเข้าค้าขายคือ กวางตุ้ง เอมอย ฟูเจา นิงโปและเซี่ยงไฮ้ จีนต้องชดใช้ค่าฝิ่นที่ถูกทำลายมูลค่า \$6 ล้าน จีนต้องรับผิดชอบหนี้สินแทนพ่อค้าจีนในฮ่องกงที่เป็นหนี้พ่อค้าอังกฤษมูลค่า \$3 ล้าน จีนต้องชดใช้ค่าเสียหายอันเนื่องมาจากสงครามแก่อังกฤษ \$12 ล้าน ด้วยสนธิสัญญานานกิงปี 1842 บ่งชี้ชัดว่าสหรัฐอเมริกาสูญเสียเสรีภาพทางการค้าและสิทธิคนอเมริกันต่อกว่าคนอังกฤษในดินแดนจีนในเขตยึดครองของอังกฤษ ประธานาธิบดีจอห์น ไทเลอร์ นำการบริหารประเทศขณะนั้น (1841-1845) ส่งคาเลบ คัสซิง

(Caleb Cushing) เข้าเจรจากับรัฐบาลจีนในปี 1844²⁸ ผลของการเจรจากรัฐบาลจีนยอมรับการคงเสรีภาพทางการค้าและการมีสิทธิของคนอเมริกันในดินแดนจีน สร้างความพอใจแก่คนอเมริกัน แต่จากการที่อังกฤษคงขายฝิ่นในจีน เป็นผลให้เกิดสงครามฝิ่นครั้งที่ 2 (The Second Opium War 1856-1858) อังกฤษชนะจีนต้องยอมลงนามในสนธิสัญญาเทียนสินปี 1858 (The Treaty of Tientsin 1858)²⁹ กำหนดให้จีนเปิดเมืองท่าบนลุ่มแม่น้ำแยงซีให้อังกฤษเข้าค้าขาย ให้อังกฤษตั้งสถานกงสุลที่ปักกิ่ง จีนต้องให้การคุ้มครองแก่มิชชันนารีที่เข้าเผยแผ่คริสต์ศาสนาในดินแดนจีน และคนต่างชาติมีสิทธิเข้าท่องเที่ยวในดินแดนตอนในของจีนโดยถือหนังสือเดินทางออกโดยสถานกงสุลต่างชาติ และเซ็นกำกับร่วมโดยเจ้าหน้าที่จีน

2. ชาติดะวันตกเพิ่มการแทรกแซงจีน สืบเนื่องมาจากญี่ปุ่นปิดประเทศในปี 1638 และสหรัฐอเมริกาในสมัยประธานาธิบดีมิลลาร์ด ฟิลมอร์ (1850-1853) บังคับให้ญี่ปุ่นต้องเปิดประเทศในปี 1854 ภายหลังเปิดประเทศ ญี่ปุ่นพัฒนาอย่างรวดเร็วโดยรับรูปแบบการปกครองจากอังกฤษ ด้านการทหารรับจากเยอรมนี รับด้านพัฒนาอุตสาหกรรมและการศึกษาจากสหรัฐอเมริกา สาเหตุเพราะสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น อัตราการตายลดลง ประชากรทวีเพิ่มมากขึ้น พื้นที่เกาะไม่เพียงพอทำการเกษตรกรรมเลี้ยงประชากรในอนาคต และทั้งญี่ปุ่นต้องการวัตถุดิบป้อนโรงงานและตลาดรับซื้อสินค้าสำเร็จรูป เป็นผลให้ญี่ปุ่นต้องการดินแดนเพิ่มและญี่ปุ่นสนใจในลัทธิจักรวรรดินิยม เป้าหมายการยึดครองคือ ดินแดนจีน ในปี 1894-1895 ญี่ปุ่นทำสงครามกับจีน (The Sino-Japanese War) ญี่ปุ่นชนะ จีนต้องยอมลงนามในสนธิสัญญาชิโมโนเซกิ ในวันที่ 17 เมษายน 1895 (The Treaty of Shimonoseki 1895)³⁰ กำหนดให้ญี่ปุ่นยึดครองเกาหลี จีนต้องยกเกาะฟอร์โมซาและคาบสมุทรเลียวตุง (Liaotung Peninsula) ในดินแดนทางตอนใต้ของแมนจูเรียให้ญี่ปุ่นและต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่ญี่ปุ่น 300 ล้านตำลึงจีน (Tael) จากการต้องสูญเสียดินแดนจีนเรียกร้องให้ชาติดะวันตกที่เข้าค้าขายในจีนให้ความช่วยเหลือจีนด้านอำนาจญี่ปุ่น รัสเซียนำการต่อต้านอำนาจญี่ปุ่นร่วมกับอังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมนี ผลคือญี่ปุ่นไม่อาจเข้ายึดครองดินแดนจีนได้ และมีความโกรธแค้นกลุ่มชาติดะวันตกที่ช่วยเหลือจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัสเซีย ผลประโยชน์ที่ชาติดะวันตกได้รับเป็นการตอบแทนจากจีนคือ รัสเซียได้เช่าคาบสมุทรเลียวตุงและพอร์ตอาร์เทอร์ (Port Arthur)³¹ รัสเซียสร้างเส้นทางรถไฟจากพอร์ตอาร์เทอร์ถึงวลาดีวอสต็อก (Vladivostok) เยอรมนีได้เกี้ยวเจา (Kiaochou)³² ฝรั่งเศสได้กวางเจา (Kwangchou)³³ อังกฤษได้สิทธิพิเศษเข้าทำการค้าในลุ่มแม่น้ำแยงซี และมีสิทธิเข้าถือครองเกาลูน (Kowloon) 99 ปี³⁴

ด้วยสาเหตุทั้งสองประการประธานาธิบดีแมคคินเลย์มอบหมายให้รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศคือ จอห์น เฮย์ (John Hay) ดำเนินการแก้ไข จอห์น เฮย์นำเสนอนโยบายเปิดประตู (The Open Door Policy) แก่รัสเซีย อังกฤษ เยอรมนี และฝรั่งเศสในวันที่ 6 กันยายน 1899 (The First Open Door Note) ได้รับการตอบรับและนำประกาศใช้ในวันที่ 20 มีนาคม 1900³⁵ กำหนดให้ สี่ชาติตะวันตกเปิดเขตยึดครองให้ทุกชาติได้มีสิทธิเข้าค้าขายกับจีน และให้สี่ชาติตะวันตกรับรองความเสมอภาคกันของทุกชาติที่เข้าค้าขายกับจีนในเรื่องการใช้บริการรถไฟ การใช้ท่าเรือขนถ่ายสินค้าและการจ่ายภาษี ด้วยนโยบายเปิดประตูปี 1900 สหรัฐอเมริกาหวังประกันความมั่นคงในธุรกิจการค้าของสหรัฐอเมริกาในดินแดนจีน

3. ชาตินะวันตกพยายามแย่งชิงดินแดนจีนเพิ่ม กลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 จากการทำชาติตะวันตกเข้าค้าขายในดินแดนจีนเพิ่มมากขึ้นทำให้คนจีนกลุ่มรักชาติรวมตัวภายใต้ชื่อนักมวย (The Boxers)³⁶ มุ่งต่อต้านคนต่างชาติและโค่นล้มราชวงศ์ชิง กบฏนักมวย (The Boxer Rebellion) ปฏิบัติการโจมตีคนต่างชาติในเดือนมิถุนายน 1900 โดยฆ่าคนต่างชาติ 300 คนในดินแดนทางตอนเหนือของจีน โอบล้อมที่พักคนต่างชาติที่เทียนสินและสถานทูตอังกฤษที่ปักกิ่ง รัฐบาลจีนไม่อาจปกป้องคนต่างชาติได้ กองกำลังสหรัฐอเมริกาจากฟิลิปปินส์ร่วมกับกองกำลังต่างชาติประกอบด้วย กองกำลังอังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมนี และญี่ปุ่นร่วมกันปราบกบฏ ระหว่างการปราบปราม สหรัฐอเมริกาเห็นว่าเมื่อเสร็จสิ้นการปราบกบฏ กองกำลังต่างชาติจะต้องเรียกร้องการเข้าครอบครองดินแดนจีนเพิ่มเป็นรางวัลจากรัฐบาลจีน เป็นผลให้ในวันที่ 3 กรกฎาคม 1900 จอห์น เฮย์ ประกาศเพิ่มข้อความในนโยบายเปิดประตู (The Second Open Door Note) กำหนดว่าสหรัฐอเมริกาต้องการรักษาดินแดนจีน เอกราชจีน ความเท่าเทียมและความเป็นธรรมทางการค้าในทุกส่วนของจักรวรรดิจีน³⁷ ด้วยคำประกาศในวันที่ 3 กรกฎาคม 1900 ทำให้จีนไม่ต้องเสียดินแดนให้แก่ต่างชาติที่ร่วมปราบปรามกบฏนักมวยและในวันที่ 14 สิงหาคม 1900 กบฏนักมวยพ่ายแพ้ต่อกองกำลังต่างชาติ เพื่อตอบแทนกองกำลังต่างชาติที่ช่วยปราบกบฏนักมวย รัฐบาลจีนยอมจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหาย (indemnity) รวมเป็นเงิน \$333 ล้าน สหรัฐอเมริกาได้รับมา \$24 ล้าน แบ่ง \$12 ล้านแก่คนอเมริกันในจีนที่ได้รับผลกระทบเสียหายจากกบฏนักมวย อีก \$12 ล้านรัฐบาลสหรัฐอเมริกาคืนเงินรัฐบาลจีนนำเงิน \$12 ล้านตั้งเป็นกองทุนเพื่อการศึกษาของเด็กจีนมาเรียนที่สหรัฐอเมริกาเพื่อกลับไปพัฒนาประเทศจีน³⁸

นโยบายเปิดประตูปี 1900 นอกเหนือจากรักษาเอกราชจีน รักษาผลประโยชน์ทางการค้า และสิทธิคนอเมริกันในจีนแล้วยังนำสหรัฐอเมริกาเข้ายุ่งเกี่ยวกับรัสเซียและญี่ปุ่นในเวลาต่อมา ซึ่งทั้งสองชาตินี้ต่างต้องการขยายอำนาจเข้าไปในดินแดนเอเชียตะวันออก

การเลือกตั้งในปี 1900 ประธานาธิบดีวิลเลียม แมคคินลีย์ ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีสมัยที่ 2 (1901-1905) โดยมีธีโอดอร์ รูสเวลท์ เป็นรองประธานาธิบดี แต่เป็นที่น่าเสียดายเพราะในวันที่ 6 กันยายน 1901 ประธานาธิบดีแมคคินลีย์ถูกยิงและเสียชีวิตในวันที่ 14 กันยายน 1901 รองประธานาธิบดีธีโอดอร์ รูสเวลท์ เข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีคนที่ 26 ของสหรัฐอเมริกา

2. สหรัฐอเมริกาภายใต้การบริหารประเทศโดยธีโอดอร์ รูสเวลท์ (1901-1909)

ธีโอดอร์ รูสเวลท์ (Theodore Roosevelt 1858-1919) ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาลำดับที่ 26 จากพรรครีพับลิกัน บริหารประเทศช่วงปี 1901-1909 โดยมีชาลส์ ดับเบิลยู แฟร์แบงก์ส (Charles W. Fairbanks) เป็นรองประธานาธิบดี เข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีขณะมีอายุเพียง 42 ปี ธีโอดอร์ รูสเวลท์เป็นประธานาธิบดีคนที่สองของยุคก้าวหน้าในคริสต์ศตวรรษที่ 20 การปฏิรูปการเมือง สังคมและเศรษฐกิจอยู่ภายใต้แผนข้อตกลงที่ยุติธรรมตรงไปตรงมา (The Square Deal Program) มีจุดมุ่งหมายในการดำเนินการเพื่อให้ความเป็นธรรมแก่สังคม จัดระเบียบการดำเนินธุรกิจและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในด้านการต่างประเทศมุ่งนำสหรัฐอเมริกาสู่การเป็นชาติผู้นำของโลกด้วยความพร้อมของกองกำลังทหารที่เข้มแข็งภายใต้คำขวัญที่ว่า “Speak softly and carry a big stick” เริ่มด้วยเสริมสร้างแสนยานุภาพกองทัพเรือ ขุดคลองปานามา สกัดกั้นการแทรกแซงของชาติยุโรปในละตินอเมริกา และแสวงหาแนวทางยุติสงครามรัสเซีย-ญี่ปุ่นปี 1905 เป็นผลให้ธีโอดอร์ รูสเวลท์เป็นอเมริกันคนแรกที่ได้รับรางวัลโนเบลไพรซ์ (Nobel Prize) ด้านสันติภาพ

ผลงานการบริหารกิจการภายในประเทศของธีโอดอร์ รูสเวลท์

จากการเข้ารับช่วงการเป็นประธานาธิบดีต่อจากประธานาธิบดีวิลเลียม แมคคินลีย์ ที่ถูกยิงและเสียชีวิตในวันที่ 14 กันยายน 1901 ธีโอดอร์ รูสเวลท์ คงคณะรัฐมนตรีชุดเดิมของแมคคินลีย์ เพื่อการร่วมแก้ไขปัญหาและบริหารประเทศ ภายใต้แผนข้อตกลงที่ยุติธรรมนำไปสู่การปฏิรูปเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

1. ปฏิรูปเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบในการดำเนินธุรกิจ และสร้างความเป็นธรรมแก่ผู้ผลิต แรงงานและผู้บริโภค ธีโอดอร์ รูสเวลท์จำเป็นต้องเข้าแทรกแซงธุรกิจ แม้เขา

จะเคยบอกแก่บรรดานักธุรกิจว่าจะไม่แทรกแซง บอกแก่นักการเมืองรีพับลิกันกลุ่มอนุรักษ์นิยมว่า เขาไม่ใช่บุคคลอันตรายเพียงแต่รักความยุติธรรมตรงไปตรงมาเท่านั้น

ธีโอดอร์ รูสเวลท์ ได้รับสมญานามว่าผู้ทำลายทรัสต์ (trust buster) ทรัสต์คือธุรกิจผูกขาดขนาดใหญ่ ในยุคอุตสาหกรรมอเมริกาทรัสต์เพิ่มจำนวนและมีอิทธิพลในวงการธุรกิจ จริงอยู่ทรัสต์เพิ่มจำนวนสินค้าและยกระดับคุณภาพชีวิตคนอเมริกัน แต่ทรัสต์ก็ทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้นในภายหลังเมื่อธุรกิจคู่แข่งต้องเลิกกิจการไป คนอเมริกันไม่ชอบทรัสต์ ในปี 1902 รัฐบาลอเมริกันฟ้องบริษัทนอร์ธเทิน ซีเคียวริตี (The Northern Security Company)³⁹ ในข้อหาพยายามกำจัดบริษัทคู่แข่งอันขัดต่อกฎหมายเซอร์แมน ปี 1890 บริษัทนอร์ธเทิน ซีเคียวริตี อยู่ภายใต้การดำเนินการของเจมส์ เจ.ฮิล (James J.Hill) เจ้าของบริษัทเกรท นอร์ธเทิน เรลเวย์ (The Great Northern Railway Company) เอ็ดเวิร์ด ฮาร์ริแมน (Edward Harriman) เจ้าของบริษัท นอร์ธเทิน แปซิฟิก (The Northern Pacific Company) และเจย์ พี มอร์แกน (J.P.Morgan) นายธนาคารแห่งนิวยอร์ก ผู้นำทั้งสามของบริษัทนอร์ธเทิน ซีเคียวริตี พยายามกำจัดบริษัทคู่แข่งในการดำเนินธุรกิจวางรางรถไฟเชื่อมทะเลสาบมิชิแกนกับดินแดนชายฝั่งแปซิฟิกตะวันตกเฉียงเหนือ ธีโอดอร์ รูสเวลท์ประกาศไม่ต้องการทำลายบริษัทใด แต่ต้องการให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างมีระเบียบและยุติธรรมเกิดประโยชน์แก่คนอเมริกัน ในปี 1904 ศาลฎีกาชี้ขาดด้วยเสียง 4 ใน 5 ให้บริษัทนอร์ธเทิน ซีเคียวริตีเลิกกิจการเพราะพฤติกรรมของบริษัทขัดต่อข้อกำหนดในกฎหมายเซอร์แมนปี 1890 ธีโอดอร์ รูสเวลท์ ต้องการให้ธุรกิจในสหรัฐอเมริกาเป็นการค้าเสรี มีการแข่งขันที่เป็นระเบียบและเป็นธรรมเป็นผลให้ในช่วงแปดปีของการบริหารประเทศรัฐบาลกลางฟ้องเพื่อการล้มธุรกิจขนาดใหญ่ถึง 44 แห่ง อันรวมถึงธุรกิจน้ำมันของจอห์น ดี ร็อกกีเฟลเลอร์ (John D.Rockefeller) และธุรกิจยาสูบของเจมส์ บี.ดยุก (James B.Duke) คนอเมริกันพากันเรียกธีโอดอร์ รูสเวลท์ว่า ผู้ทำลายทรัสต์ (trust buster) แต่รูสเวลท์ให้การอธิบายว่าที่รัฐบาลกลางต้องล้มเลิกธุรกิจขนาดใหญ่เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างมีระเบียบและมีความเป็นธรรม

ก่อตั้งกระทรวงแรงงานและพาณิชย์ในปี 1903⁴⁰ เพื่อให้มีหน่วยงานรับผิดชอบด้านการค้าและแรงงาน ในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 1903 กระทรวงแรงงานและพาณิชย์ (The Department of Labor and Commerce) ก่อตั้งเป็นกระทรวงที่เก้าในรัฐบาลของประธานาธิบดีรูสเวลท์

แก้ไขปัญหาธุรกิจรถไฟ รถไฟเป็นพาหนะที่คนอเมริกันนิยมใช้เพื่อการเดินทางและขนส่งสินค้า แต่การกำหนดค่าขนส่งเกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ใช้บริการโดยเฉพาะเกษตรกร เป็นผลให้ในปี 1887 รัฐบาลกลางในสมัยประธานาธิบดีโกรเวอร์ คลิฟแลนด์ แทรกแซงธุรกิจรถไฟด้วย

กฎหมายการค้าระหว่างรัฐปี 1887 (The Interstate Commerce Act of 1887) กำหนดจัดตั้งคณะกรรมการการค้าระหว่างรัฐ (The Interstate Commerce Commission) ทำหน้าที่จัดระเบียบ ควบคุมดูแลการให้บริการแก่ประชาชน แต่ปรากฏว่าธุรกิจรถไฟบางสายแอบให้ส่วนลดแก่นักธุรกิจผู้ใช้บริการรถไฟบ่อยครั้ง สร้างความไม่เป็นธรรมแก่ธุรกิจรถไฟสายอื่นและประชาชนผู้ใช้บริการ เป็นผลให้ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 1903 รัฐสภาผ่านกฎหมายเอลคินส์ (The Elkins Act of 1903)⁴¹ กำหนดห้ามธุรกิจรถไฟให้ส่วนลดคืนแก่ผู้ใช้บริการ การลงโทษโดยคณะกรรมการการค้าระหว่างรัฐจะมีหากพบว่าผิดจริง ด้วยกฎหมายปี 1903 ปรากฏว่ามีธุรกิจรถไฟบางสายยังคงแอบให้ส่วนลดคืนแก่ผู้ใช้บริการจนส่งทำให้ธุรกิจรถไฟคู่แข่งต้องล้มเลิกกิจการไป เป็นผลให้ในปี 1906 รัฐสภาผ่านกฎหมายเฮปเบิร์น ปี 1906 (The Hepburn Act of 1906)⁴² กำหนดเพิ่มจำนวนคณะกรรมการการค้าระหว่างรัฐจาก 5 คนเป็น 7 คน มีอำนาจควบคุมและจัดระเบียบการดำเนินธุรกิจรถไฟ กำหนดอัตราค่าขนส่งและค่าโดยสาร ควบคุมไม่ให้มีการแอบให้ส่วนลดและควบคุมกระบวนการใช้จ่ายของธุรกิจรถไฟ

อุบัติเหตุลูกจ้างแรงงานในปี 1902⁴³ ซีโอดอร์ รูสเวลต์เป็นประธานาธิบดีที่ให้ความสำคัญกับกรรมกรลูกจ้างแรงงานเช่นเดียวกันให้ความสำคัญกับกรรมกรกิจ ด้วยการรับฟังปัญหาและเร่งดำเนินการแก้ไข เรื่องมีขึ้นในวันที่ 12 พฤษภาคม 1902 ลูกจ้างแรงงานเหมืองถ่านหินที่เพนซิลวาเนียจำนวน 140,000 คนนัดหยุดงานเพราะไม่อาจทนต่อสภาพต้องทนทำงานในเมืองถ่านหินยาวนานหลายชั่วโมง ต้องอาศัยอยู่ในนิคมของบริษัท ต้องซื้อของราคาแพงจากร้านในนิคมของบริษัท แต่ได้รับค่าจ้างแรงงานต่ำไม่เพียงพอกับการครองชีพ ลูกจ้างแรงงานเรียกร้องทำงานวันละ 9 ชั่วโมง เพิ่มค่าแรงจากเดิม 20% ปรับปรุงสภาพงาน และให้นายจ้างยอมรับในบทบาทของสหภาพแรงงาน จอร์จ เอฟ.บาเออร์ (George F. Baer) ประธานบริษัทฟิลาเดลเฟีย แอนด์ ริดจิง เลียวเวย์ (The Philadelphia and Reading Railway Company) เจ้าของเหมืองถ่านหินปฏิเสธคำเรียกร้องของคนงาน เมื่อเข้าสู่ฤดูหนาวปี 1902 ปริมาณถ่านหินที่มีเหลือน้อยมาก ราคาถ่านหินสูงขึ้นจากตันละ \$5 เป็นตันละ \$30 เกิดปัญหาขาดแคลนถ่านหินมีผลกระทบต่อส่วนรวมคือโรงพยาบาล โรงเรียน และบ้านขาดถ่านหินเพื่อทำความร้อน โรงงานขาดถ่านหินเพื่อเดินเครื่องจักร ซีโอดอร์ รูสเวลต์ปฏิเสธการใช้กองทัพของรัฐบาลปราบปรามเช่นที่เคยทำมาครั้งปี 1894 ในสมัยประธานาธิบดี โกรเวอร์ คลีฟแลนด์ ในทางปฏิบัติรูสเวลต์เปิดการเจรจาระหว่างตัวแทนลูกจ้างแรงงานและตัวแทนเจ้าของเหมืองถ่านหินที่ทำเนียบขาวในวันที่ 16 ตุลาคม 1902 มีการเสนอให้ยุติกรณีพิพาทด้วยคำชี้ขาดของคณะกรรมการแก้ไขปัญหา ตัวแทนลูกจ้างแรงงานยอมรับข้อเสนอ แต่ตัวแทนเจ้าของ

เหมืองปฏิเศษข้อเสนอ รุสเวลท์จะใช้กองทหารรัฐบาลกลางยึดเหมืองและเปิดทำเหมือง ผลปรากฏว่าตัวแทนเจ้าของเหมืองยอมรับการจัดตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาและยอมรับผลการชี้ขาด ลูกจ้างแรงงานกลับเข้าทำงานในเหมืองดั้งเดิม ในเดือนมีนาคม 1903 คณะกรรมการแก้ไขปัญหามีมติให้ลูกจ้างแรงงานทำงานวันละ 9 ชั่วโมง เพิ่มค่าจ้างแรงงานจากเดิม 10% มีการปรับสภาพงาน แต่ไม่ยอมรับบทบาทของสหภาพแรงงาน จากเหตุการณ์ในปี 1902 นับเป็นครั้งแรกที่รัฐบาลกลางรับฟังข้อขัดแย้งของลูกจ้างแรงงาน ร่วมปกป้องและแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ลูกจ้างแรงงาน และเข้าจัดการหากการนัดหยุดงานนั้นมีผลกระทบต่อส่วนรวม

2. **ปฏิรูปสังคม** ต้นปี 1906 ประธานาธิบดีธีโอดอร์ รุสเวลท์ ได้อ่านนวนิยายเรื่องป่า (The Jungle) ของอัปตัน ซินแคลร์ (Upton Sinclair) กล่าวถึงความไม่ถูกสุขลักษณะของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์ รุสเวลท์สงสัยสืบสวนหาข้อเท็จจริง และได้รับรายงานว่าเป็นจริงตามที่นวนิยายเรื่องป่าเขียนไว้ทุกประการ รุสเวลท์นำรายงานนี้เสนอต่อรัฐสภาและว่าจะพิมพ์รายงานเผยแพร่แก่ประชาชน ถ้ารัฐสภาไม่ออกกฎหมายเพื่อการแก้ไข ผลปรากฏว่าในวันที่ 30 มิถุนายน 1906 รัฐสภาผ่านกฎหมายสองฉบับ คือ กฎหมายตรวจสอบเนื้อสัตว์ปี 1906 (The Meat Inspection Act of 1906)⁴⁴ กำหนดให้อำนาจรัฐบาลกลางเข้าตรวจสอบการค้าเนินธุรกิจเนื้อสัตว์ในทุกรัฐ และกฎหมายอาหารและยาปี 1906 (The Pure Food and Drug Act of 1906)⁴⁵ กำหนดห้ามผลิตขายหรือขนส่งอาหารและยาที่ปนเปื้อนสารพิษ และให้ผู้ผลิตเปิดเผยส่วนผสมของอาหาร และยาให้ผู้บริโภคได้รับรู้ ให้คณะกรรมการอาหารและยา (The Food and Drug Administration) เป็นผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด

3. **อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ** การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเริ่มขึ้นในปี 1873 ในสมัยประธานาธิบดียูเลียส เอส.แกรนด์ โดยสมาคมอเมริกาเพื่อความก้าวหน้าแห่งวิทยาศาสตร์ (The American Association for the Advancement of Science)⁴⁶ ได้กระตุ้นให้รัฐสภาผ่านกฎหมายเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในทางปฏิบัติเกิดขึ้นในปี 1887 ในสมัยประธานาธิบดีโกรเวอร์ คลิฟแลนด์ เมื่อรัฐสภาจัดตั้งกรมป่าไม้ (The Forest Bureau) ในกระทรวงเกษตร และในปี 1891 ในสมัยประธานาธิบดีเบนจามิน ฮาร์ริสัน รัฐสภาผ่านกฎหมายให้อำนาจประธานาธิบดีเพิกถอนการอนุญาตนำเขตป่าไม้ขาย ผลคือรัฐบาลสามารถรักษาเขตป่าไม้ได้ 17 ล้านเอเคอร์ (1 เอเคอร์ เท่ากับ 2.5 ไร่)⁴⁷ ในสมัยธีโอดอร์ รุสเวลท์ ได้ชักชวนให้คนอเมริกันเห็นความจำเป็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และผลักดันให้รัฐบาลกลางและรัฐบาลมลรัฐยอมรับในนโยบายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในทางปฏิบัติเริ่มในปี 1903 ใช้อำนาจประธานาธิบดียับยั้งการสร้างเขื่อนที่ มัสเชิลโชลส์ (Muscle Shoals) ในอะลาบามา ระวังการขายเขตป่าไม้ได้ 150 ล้านเอเคอร์⁴⁸ ในวัน

ที่ 17 มิถุนายน 1902 รัฐสภาผ่านกฎหมายการปรับปรุงนิวยอร์กแลนด์ ปี 1902 (The Newlands Reclamation Act of 1902)⁴⁹ กำหนดจัดสรรเงินที่ได้จากการขายที่ดินใน 16 รัฐทางตะวันตกนำมาใช้เพื่อการชลประทานอันจะช่วยปรับปรุงดินที่แห้งแล้งให้สามารถทำการเกษตรกรรมได้ เงินที่ได้จากเกษตรกรที่ใช้น้ำจากโครงการชลประทานจะนำรวมเป็นกองทุนเพื่อการชลประทานต่อไป ช่วง 1902-1906 มีโครงการชลประทานเกิดขึ้น 28 แห่ง ที่สำคัญคือเขื่อนโซโซน (Shoshone Dam) ที่ไวโอมิงและเขื่อนรูสเวลท์ (Roosevelt Dam) ที่อริโซนา โดยเฉพาะเขื่อนรูสเวลท์ช่วยเปลี่ยนสภาพดินจากแห้งแล้งเป็นชุ่มชื้นได้ถึง 2 แสนเอเคอร์⁵⁰ ในปี 1907 ประธานาธิบดีรูสเวลท์แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดเส้นทางน้ำสู่ดินแดนตอนใน (The Inland Waterways Commission)⁵¹ คณะกรรมการได้รายงานต่อประธานาธิบดีรูสเวลท์ว่า เห็นควรอนุรักษ์ดินและน้ำควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ และควรจัดการประชุมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติระดับประเทศเป็นผลให้ในวันที่ 13 พฤษภาคม 1908 ประธานาธิบดีรูสเวลท์จัดการประชุมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่ทำเนียบขาว (The White House Conservation Conference 1908)⁵² ผู้เข้าร่วมประชุมคือคณะผู้ว่าการมลรัฐจาก 46 รัฐ สมาชิกวุฒิสภา คณะผู้พิพากษาศาลฎีกา คณะรัฐมนตรี ตัวแทนจากสมาคมวิทยาศาสตร์ และตัวแทนกลุ่มผู้นำประชาชน ผลของการประชุมเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (The National Conservation Commission) จำนวน 50 คน ทำหน้าที่กำหนดรายชื่อทรัพยากรธรรมชาติที่ควรแก่การสงวนเสนอต่อประธานาธิบดี ในทางปฏิบัติได้นำรายชื่อเสนอประธานาธิบดีในเดือนธันวาคม 1908 นอกจากนี้ที่ประชุมยังเห็นชอบในการจัดตั้งหน่วยงานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในทุกมลรัฐ และจัดการประชุมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติภาคพื้นทวีปอเมริกาเหนือ ในเดือนกุมภาพันธ์ 1909 การประชุมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติภาคพื้นทวีปอเมริกาเหนือ (The North American Conservation Conference)⁵³ มีขึ้นที่ทำเนียบขาว ผู้เข้าร่วมประชุมคือ ตัวแทนจากแคนาดา เม็กซิโก นิวฟาวแลนด์ และสหรัฐอเมริกา ร่วมกันแลกเปลี่ยนปัญหาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในประเทศของตน ประกาศรายชื่อทรัพยากรธรรมชาติในภาคพื้นทวีปอเมริกาเหนือที่ควรแก่การสงวนและเห็นควรจัดการประชุมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติระดับโลก โดยกำหนดจัดขึ้นที่กรุงเฮกประเทศเนเธอร์แลนด์ แต่เป็นที่น่าเสียดายเพราะในวันที่ 4 มีนาคม 1909 ประธานาธิบดีธีโอดอร์ รูสเวลท์ หมดวาระการเป็นประธานาธิบดี การประชุมที่กรุงเฮกไม่เกิดขึ้นเพราะประธานาธิบดีวิลเลียม เอช.ทัฟท์ ไม่ให้ความสนใจในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กล่าวได้ว่าประธานาธิบดีธีโอดอร์ รูสเวลท์เป็นผู้วางรากฐานเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแก่สหรัฐอเมริกาโดยแท้จริง

ผลงานด้านการต่างประเทศของรีโอดอร์ รูสเวลท์

ประธานาธิบดีรีโอดอร์ รูสเวลท์มั่นใจว่า การดำเนินนโยบายต่างประเทศจะเป็นผลสำเร็จได้ต้องได้รับการสนับสนุนจากกองกำลังทหารที่แข็งแกร่งมีประสิทธิภาพ “Speak Softly and carry a big stick” การดำเนินนโยบายต่างประเทศของรีโอดอร์ รูสเวลท์ โดดเด่นและเทียบขาดทั้งกับกลุ่มประเทศละตินอเมริกาและกลุ่มประเทศทางยุโรป

1. เสริมสร้างแสนยานุภาพกองทัพเรือ บทเรียนจากสงครามสเปน-อเมริกาปี 1898 ประธานาธิบดีรีโอดอร์ รูสเวลท์ เห็นความจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมด้านปฏิบัติการรบเพื่อการเป็นชาติมหาอำนาจในอนาคต ประธานาธิบดีรูสเวลท์ ร่วมกับรัฐมนตรีกระทรวงสงครามคือ อีไลฮู รูธ (Elihu Root) ก่อตั้งวิทยาลัยกองกำลังสงคราม (The Army War College)⁵⁴ จัดการสอนและฝึกปฏิบัติการรบในวันที่ 27 พฤศจิกายน 1901 นอกจากนี้ช่วงปี 1902-1905 ประธานาธิบดีรูสเวลท์ได้เชิญชวนให้รัฐสภาอนุมัติเงินเพื่อการสร้างเรือรบ 10 ลำ และเรือลาดตระเวนติดอาวุธ 4 ลำ เตรียมออกปฏิบัติการในน่านน้ำแปซิฟิกและแอตแลนติก ประธานาธิบดีรูสเวลท์มีความเชื่อว่าการมีกองเรือรบขนาดใหญ่ จะทำให้สหรัฐอเมริกาเป็นที่เกรงขามของมวลประเทศทั้งหลาย

2. การดำเนินนโยบายต่างประเทศกับกลุ่มประเทศละตินอเมริกา 1902-1909 สหรัฐอเมริกาจำเป็นต้องแทรกแซงละตินอเมริกาเพราะเป็นหน้าที่ของรัฐบาลอเมริกาที่จะต้องให้การปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของคนอเมริกันที่เข้าทำธุรกิจในละตินอเมริกา และสหรัฐอเมริกาต้องป้องกันไม่ให้ชาติตะวันตกเข้าแทรกแซงการเมืองการปกครองในละตินอเมริกา โดยยึดมั่นในหลักการมอนโร (The Monroe Doctrine of 1823) ที่กำหนดห้ามชาติตะวันตกเข้าแสวงหาอาณานิคมในทวีปอเมริกา และห้ามชาติตะวันตกแทรกแซงการเมืองในละตินอเมริกา

สหรัฐอเมริกายุติกรณีเวเนซุเอลาในปี 1902 (The Venezuela Affair 1902)⁵⁵ เวเนซุเอลาเป็นประเทศที่อยู่ทางตอนเหนือของทวีปอเมริกาใต้ ในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 เพื่อการพัฒนาประเทศจากเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรม เวเนซุเอลาได้กู้เงินจากอังกฤษ เยอรมนี และอิตาลี เมื่อเวลาผ่านไปปรากฏว่าไม่อาจจ่ายเงินคืนแก่ประเทศเจ้าหนี้ได้ตามสัญญา เป็นผลให้ในปี 1902 ประเทศเจ้าหนี้ตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับเวเนซุเอลา ใช้กองเรือรบปิดล้อมชายฝั่ง ยึดเรือสินค้า และเรือรบขนาดเล็กของเวเนซุเอลา ด้วยการกระทำดังกล่าวประธานาธิบดีรูสเวลท์เกรงประเทศเจ้าหนี้จะยึดเวเนซุเอลาเป็นอาณานิคมในอนาคต จึงเตือนประเทศเจ้าหนี้ว่าพฤติกรรมดังกล่าวนี้ละเมิดหลักการมอนโรปี 1823 และสหรัฐอเมริกาอาจต้องใช้กองกำลังทหารตอบโต้ประเทศเจ้าหนี้หาก

ประเทศเจ้าหน้าบุกยึดเวเนซุเอลา การแก้ไขที่ดีที่สุดควรเสนอกรณีพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการเพื่อการชี้ขาด ประเทศเจ้าหน้าเห็นด้วยกับคำแนะนำของประธานาธิบดีรูสเวลท์และปฏิบัติตาม

สหรัฐอเมริกาสวมบทบาทตำรวจใหญ่หรือผู้รักษาความสงบในปี 1904 (The Big Policeman) สันสงครามสเปน-อเมริกา ปี 1898 คนอเมริกันเพิ่มจำนวนเข้าลงทุนทำธุรกิจในละตินอเมริกา เป็นผลให้กลุ่มผู้นำละตินอเมริกาเกรงการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนและอิทธิพลของสหรัฐอเมริกาในละตินอเมริกา ในปี 1902 หลุยส์ เอ็ม. ดรากอ (Louis M. Drago) รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศยื่นคตินาประกาศหลักการดรากอ (The Drago Doctrine 1902)⁵⁶ สารสำคัญคืออียิปต์ินาจะไม่ยอมให้สิทธิแก่ชาติใดทั้งในยุโรปและอเมริกาใช้กองกำลังทหารเก็บหนี้สินจากชาติละตินอเมริกา ด้วยหลักการดรากอประเทศเจ้าหน้าจะต้องไม่ยอมรับ และเพื่อความสงบสุขในละตินอเมริกา ประธานาธิบดีรูสเวลท์ ในวันที่ 6 ธันวาคม 1904 ประกาศว่าถ้าเป็นความจำเป็นที่ชาติใดต้องเข้าแทรกแซงในละตินอเมริกา ควรเป็นสหรัฐอเมริกาที่แทรกแซงไม่ใช่ชาติทางยุโรป อันหมายความว่าห้ามชาติตะวันตกแทรกแซงในละตินอเมริกา สหรัฐอเมริกาเท่านั้นที่แทรกแซงในละตินอเมริกาได้ ด้วยคำกล่าวนี้รู้จักในนามบทเทียบรูสเวลท์ ปี 1904 (The Roosevelt Corollary 1904)⁵⁷ มีผลให้สหรัฐอเมริกาต้องสวมบทบาทเป็นตำรวจใหญ่ (Big Policeman) ดูแลรักษาความสงบในละตินอเมริกา

สหรัฐอเมริกาปกป้องสาธารณรัฐโดมินิกันในปี 1905⁵⁸ สาธารณรัฐโดมินิกันเป็นเกาะในทะเลแคริบเบียน อยู่ทางตะวันตกของเปอร์โตริโก ในปี 1904 สาธารณรัฐโดมินิกันไม่อาจจ่ายหนี้คืนให้กับกลุ่มประเทศเจ้าหน้าทางยุโรปได้ ประเทศเจ้าหน้าจะใช้กองกำลังทหารเรียกเก็บหนี้สิน ประธานาธิบดีรูสเวลท์เกรงประเทศเจ้าหน้าจะแทรกแซงสาธารณรัฐโดมินิกัน เป็นผลให้ในปี 1905 ประธานาธิบดีรูสเวลท์ทำข้อตกลงรับรองความคงอยู่ของดินแดนสาธารณรัฐโดมินิกัน โดยสหรัฐอเมริกาจะส่งกองกำลังอเมริกันถ้าจำเป็นเพื่อขัดขวางกองกำลังชาติตะวันตกที่จะเข้ายึดสาธารณรัฐโดมินิกันเพื่อเก็บหนี้สิน โดยรัฐบาลสาธารณรัฐโดมินิกันต้องยินยอมให้เจ้าหน้าที่อเมริกันเข้าเก็บภาษีศุลกากรแบ่งส่วน 45% ของเงินภาษีศุลกากรที่เก็บได้คืนแก่รัฐบาลสาธารณรัฐโดมินิกัน และส่วนที่เหลือจัดแบ่งแก่ประเทศเจ้าหน้าและสหรัฐอเมริกา สหรัฐอเมริกาในฐานะผู้ปกป้องทำให้สาธารณรัฐโดมินิกันพ้นจากการแทรกแซงของประเทศเจ้าหน้าทางยุโรป และฐานะการเงินดีขึ้นเป็นลำดับ

สหรัฐอเมริกาขุดคลองปานามา (The Panama Canal) ประธานาธิบดีธีโอดอร์ รูสเวลท์มีความเชื่อว่าการมีกองทัพเรือขนาดใหญ่จะทำให้สหรัฐอเมริกาเป็นที่เกรงขามของมวลประเทศทั้งหลาย กองทัพเรือมีไว้ปกป้องสหรัฐอเมริกาและอาณานิคม การแล่นเรือจากมหาสมุทรแปซิฟิกมายังมหาสมุทรแอตแลนติกต้องเป็นไปอย่างรวดเร็ว การขุดเส้นทางน้ำลัดในดินแดนทวีปอเมริกา

กลางเพื่อเชื่อมเส้นทางเดินเรือในมหาสมุทรทั้งสองเข้าด้วยกันจำเป็นต้องทำ ด้วยความคิดดังกล่าว นำไปสู่การขุดคลองปานามา ความคิดเพื่อการขุดเส้นทางน้ำลัดเริ่มมีขึ้นครั้งแรกภายหลังสิ้นสงครามเม็กซิกันปี 1848 สหรัฐอเมริกาได้ดินแดนทางตะวันตกเฉียงใต้จากเม็กซิโก อันได้แก่บริเวณที่เป็นแคลิฟอร์เนีย ยูท่าห์ เนวาด้า นิวเม็กซิโก อริโซนา และเท็กซัสในปัจจุบัน และจากการค้นพบทองคำที่แคลิฟอร์เนียในปี 1849 เป็นผลให้สหรัฐอเมริกาเห็นควรขุดเส้นทางน้ำลัดเพื่อการคมนาคม เศรษฐกิจการค้า และยุทธศาสตร์ อังกฤษรู้ข่าวการจะขุดเส้นทางน้ำลัดของสหรัฐอเมริกาได้ขอทำสนธิสัญญาเคลตัน-บูลเวอร์ปี 1850 (The Clayton-Bulwer Treaty of 1850)⁵⁹ มีการลงนามร่วมกันในวันที่ 19 เมษายน 1850 กำหนดทั้งสองชาติจะร่วมกันขุดและร่วมกันถือครองเส้นทางน้ำลัด แต่เพราะขณะนั้นสหรัฐอเมริกามีขาดแคลนเงินและมีปัญหาแบ่งแยกภายในประเทศทำให้การขุดเส้นทางน้ำลัดไม่ได้ดำเนินการ ความคิดเพื่อการขุดเส้นทางน้ำลัดมีขึ้นอีกครั้งภายหลังสิ้นสงครามสเปน-อเมริกา ปี 1898 เพราะสหรัฐอเมริกามีอาณานิคมทั้งในแปซิฟิกและทะเลแคริบเบียนที่ต้องดูแลและในระหว่างสงครามปี 1898 เรือรบโอเรกอนใช้เวลาเดินทางถึง 71 วันจากซานฟรานซิสโกอ้อมแหลมฮอร์น (Cape Horn) มายังคิวบา⁶⁰ ด้วยเหตุผลเพื่อการคมนาคม การค้า และยุทธศาสตร์ สหรัฐอเมริกาเห็นควรขุดเส้นทางน้ำลัดอีกครั้ง ก่อนการขุดเส้นทางน้ำลัดสหรัฐอเมริกาต้องเผชิญปัญหา 3 ประการ ปัญหาประการแรกคือสหรัฐอเมริกาต้องเจรจากับอังกฤษด้วยเรื่องสนธิสัญญาเคลตัน-บูลเวอร์ปี 1850 ในที่สุดตกลงกันได้ในวันที่ 18 พฤศจิกายน 1901 สหรัฐอเมริกาและอังกฤษร่วมลงนามในสนธิสัญญาเฮย์-พันซ์ฟอทปี 1901 (The Hay-Pauncefote Treaty of 1901)⁶¹ กำหนดอังกฤษขอลอนสิทธิร่วมขุดเส้นทางน้ำลัด ให้สหรัฐอเมริกาดำเนินการขุดและควบคุมเส้นทางน้ำลัดโดยมีเงื่อนไขว่าเส้นทางน้ำลัดนี้ทุกชาติร่วมใช้เท่าเทียมกัน การสำรวจเพื่อการขุดเส้นทางน้ำลัดมีขึ้น คณะสำรวจอเมริกันเห็นควรขุดเส้นทางน้ำลัดในทวีปอเมริกากลางที่ปานามา ดินแดนภายใต้การปกครองของโคลัมเบีย (Colombia) จากการต้องขุดที่ปานามาสหรัฐอเมริกาต้องเจรจากับฝรั่งเศส และโคลัมเบีย สาเหตุที่สหรัฐอเมริกาต้องเจรจากับฝรั่งเศสเพราะในปี 1878 บริษัทคลองปานามาแห่งฝรั่งเศส (The Panama Canal Company of France) ได้รับสิทธิจากรัฐบาลโคลัมเบียให้ขุดคลองปานามา แต่การขุดล้มเหลวเพราะคนงานจำนวนมากเสียชีวิตด้วยโรคมาเลเรีย เครื่องจักรเสีย ขาดเงินในการดำเนินการ งานไม่เป็นที่พอใจตามแผนที่วางไว้ เป็นผลทำให้ฝรั่งเศสล้มเลิกการขุดแต่สิทธิของฝรั่งเศสยังคงอยู่ กล่าวได้ว่าฝรั่งเศสเสียเงินไปเป็นจำนวนมากเพื่อการขุดคลองปานามาในครั้งนี้ ด้วยสาเหตุดังกล่าว นำไปสู่ปัญหาประการที่สองคือ สหรัฐอเมริกาต้องเจรจากับบริษัทคลองปานามาแห่งฝรั่งเศสเพื่อการมอบสิทธิขุดคลองปานามาให้แก่สหรัฐอเมริกา จากการเจรจาเป็นผลให้ในวันที่ 28 มิถุนายน 1902 รัฐ

สภาผ่านกฎหมายสะพานเนอร์ปี 1902 (The Spooner Act or the Isthmian Canal Act of 1902)⁶² กำหนดให้สหรัฐอเมริกาจ่ายเงินสด \$40 ล้านแก่บริษัทคลองปานามาแห่งฝรั่งเศสเป็นค่ามอบสิทธิการขุดคลองปานามาแก่สหรัฐอเมริกา ปัญหาประการที่สามคือสหรัฐอเมริกาต้องเจรจากับรัฐบาลโคลัมเบียเจ้าของดินแดนปานามา ต้นปี 1903 จากการเจรจกันระหว่างรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาคือจอห์น เฮย์ กับรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศของโคลัมเบีย คือโทมัส เฮร์เรน (Thomas Herran) นำไปสู่การลงนามและรัฐสภาในการยอมรับในสนธิสัญญาเฮย์-เฮร์เรนปี 1903 ในวันที่ 17 มีนาคม 1903 (The Hay-Herran Treaty of 1903)⁶³ กำหนดให้สหรัฐอเมริกาจะขุดคลองกว้างไม่เกิน 6 ไมล์ สัญญาเช่าพื้นที่คลองปานามา 99 ปี สหรัฐอเมริกาจ่ายค่าอนุมัติขุดคลองปานามาแก่โคลัมเบีย \$10 ล้าน และจ่ายเป็นรายปีแก่โคลัมเบียปีละ \$2.5 แสน แต่ในวันที่ 12 สิงหาคม 1903 วุฒิสภาโคลัมเบียมีมติไม่ยอมรับในสนธิสัญญาเฮย์-เฮร์เรนปี 1903 ด้วยเหตุผลว่าสนธิสัญญาดังกล่าวนี้อาจละเมิดอธิปไตยของโคลัมเบียและโคลัมเบียต้องการได้รับเงินค่าตอบแทนมากกว่าที่สหรัฐอเมริกาเสนอให้⁶⁴ สร้างความไม่พอใจแก่สหรัฐอเมริกา ชาวปานามาเช่นกันที่ไม่พอใจโคลัมเบียเพราะชาวปานามาหวังว่าคลองปานามาจะทำให้ปานามาอยู่ในเส้นทางการค้าโลกและชาวปานามาเองก็ไม่อยากอยู่ภายใต้การปกครองของโคลัมเบีย ชาวปานามาได้รวมตัวกันเพื่อก่อการปฏิวัติต่อโคลัมเบีย ขณะเดียวกันได้ส่งตัวแทนเข้าเจรจาลับกับรัฐบาลอเมริกาเพื่อขอการสนับสนุน รัฐบาลสหรัฐอเมริกาไม่อาจให้การสนับสนุนอย่างเปิดเผยได้ แต่ให้ความมั่นใจแก่ตัวแทนปานามาว่าสหรัฐอเมริกาคงจะไม่เข้าแทรกแซงเพื่อช่วยรัฐบาลโคลัมเบียปราบปรามชาวปานามาเมื่อเกิดการปฏิวัติขึ้น⁶⁵ แต่จากการที่สหรัฐอเมริกาได้รับการรายงานว่าชาวปานามาจะก่อการปฏิวัติในวันที่ 4 พฤศจิกายน 1903 เป็นผลให้ในวันที่ 2 พฤศจิกายน 1903 ประธานาธิบดีรูสเวลต์ส่งเรือรบแนชวิลล์ (Nashville) เข้าเทียบท่าเมืองโคโลน (Colon) อ้างเพื่อให้การปกป้องชีวิตและทรัพย์สินคนอเมริกันในคิวบา โดยแท้จริงแล้วเพื่อเป็นกองกำลังให้แก่กองกำลังปฏิวัติปานามา⁶⁶ การปะทะระหว่างกองกำลังปฏิวัติปานามากับกองกำลังโคลัมเบียที่ปานามาเริ่มขึ้นในวันที่ 3 พฤศจิกายน 1903 กองกำลังปฏิวัติปานามาชนะและประกาศตนเป็นอิสระพ้นจากการปกครองของโคลัมเบีย ก่อตั้งเป็นประเทศสาธารณรัฐแห่งปานามา (The Republic of Panama) ในวันที่ 6 พฤศจิกายน 1903 สหรัฐอเมริกาให้การรับรองในเอกราชของประเทศสาธารณรัฐแห่งปานามา การเจรจาเพื่อขุดคลองปานามาระหว่างรัฐบาลปานามาและสหรัฐอเมริกามีขึ้น ผลของการเจรจาในวันที่ 18 พฤศจิกายน 1903 เกิดสนธิสัญญาเฮย์-บอนัว-วาริลลา ปี 1903 (The Hay-Bunau-Varilla Treaty of 1903)⁶⁷ กำหนดอนุญาตให้สหรัฐอเมริกาขุดคลองปานามากว้างไม่เกิน 10 ไมล์ สัญญาเช่าพื้นที่คลองปานามา

99 ปี สหรัฐอเมริกาจ่ายค่าอนุมัติขุดคลองปานามาแก่ปานามา \$10 ล้าน จ่ายเป็นรายปีแก่ปานามาปีละ \$2.5 แสน และคลองปานามาเป็นกลางทุกชาติร่วมใช้เท่าเทียมกัน การขุดคลองเริ่มในปี 1906 ภายใต้การควบคุมของวิศวกรทหารช่างอเมริกา (The United States Army Corps of Engineers) คนงานขุดส่วนใหญ่มาจากจาไมก้า (เกาะทางตอนใต้ของคิวบา) ปัญหาสำคัญระหว่างการขุดคือต้องเผชิญกับโรคไข้มาลาเรีย การขุดเสร็จสิ้นเรือแล่นผ่านได้ในวันที่ 15 สิงหาคม 1914 (ในสมัยประธานาธิบดีวู้ดโร วิลสัน) คลองยาว 81.63 กิโลเมตรจากอ่าวลิมอน (Limon Bay) ในทะเลแคริบเบียนถึงอ่าวปานามา (Bay of Panama) ในมหาสมุทรแปซิฟิก ค่าใช้จ่ายในการขุดคลองปานามา \$380 ล้าน⁶⁸ คลองปานามาช่วยย่นระยะทางจากมหาสมุทรแอตแลนติกมายังมหาสมุทรแปซิฟิกได้เป็นอย่างมากกล่าวคือ ก่อนการขุดคลองปานามา ระยะทางแล่นเรือจากนครนิวยอร์ก (New York City) อ้อมทวีปอเมริกาใต้มายังเมืองซานฟรานซิสโก (San Francisco) รวมระยะทาง 20,900 กิโลเมตร แต่จากการขุดคลองปานามา ระยะทางแล่นเรือจากนครนิวยอร์ก ผ่านคลองปานามา มุ่งมายังซานฟรานซิสโกรวมระยะทางเพียง 8,370 กิโลเมตรเท่านั้น เอื้อประโยชน์อย่างมากทางการคมนาคมและการค้า

จากผลสำเร็จของการปฏิวัติในเดือนพฤศจิกายน 1903 โคลัมเบียโกรธเคืองสหรัฐอเมริกามากที่สุดสนับสนุนปานามาก่อนการปฏิวัติ และกลุ่มประเทศละตินอเมริกาเกิดความกลัวและไม่วางใจในสหรัฐอเมริกา เพื่อชดเชยต่อการที่โคลัมเบียต้องสูญเสียปานามา ในปี 1914 ประธานาธิบดีวู้ดโร วิลสันเห็นชอบจ่ายเงิน \$25 ล้านแก่โคลัมเบีย แต่วุฒิสภายืนยันยังคงความตึงเครียดระหว่างสหรัฐอเมริกาและโคลัมเบีย ในปี 1921 วุฒิสภาให้การยินยอมเป็นผลให้โคลัมเบียได้รับเงินชดเชยการเสียปานามาเป็นจำนวนเงิน \$25 ล้าน⁶⁹

3. สหรัฐอเมริกาและอังกฤษร่วมแก้ไขปัญหาพรมแดนอะลาสก้าปี 1903 (The Alaskan Boundary Dispute 1903) อะลาสก้าเป็นดินแดนของสหรัฐอเมริกา ดินแดนทางตะวันออกของอะลาสก้าคือดินแดนยูคอน (Yukon Territory) ของอังกฤษ ดินแดนยูคอนอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของแคนาดา ก่อนปี 1896 ไม่มีการกำหนดเส้นแบ่งเขตแน่นอนระหว่างอะลาสก้ากับดินแดนยูคอน ในวันที่ 6 สิงหาคม 1896 มีการขุดค้นพบทองคำที่บอนานซา ครีก (Bonanza Creek) บนลุ่มแม่น้ำโคลนไดค (Klondike River) ในดินแดนยูคอน ผู้คนพากันหลั่งไหลเข้าสู่ขุดทองบนลุ่มแม่น้ำโคลนไดคเรื่อยเข้าไปในอะลาสก้า รัฐบาลอังกฤษได้ดำเนินการกำหนดเส้นแบ่งเขตดินแดนยูคอนครอบคลุมสายแร่ทองคำรูก้าเข้ามาในอะลาสก้าทำให้สหรัฐอเมริกาไม่พอใจนำไปสู่ความตึงเครียดในปัญหาพรมแดนระหว่างอังกฤษและสหรัฐอเมริกา การแสวงหาแนวทางเพื่อยุติปัญหาเริ่มขึ้นในวันที่ 24

มกราคม 1903 เมื่ออังกฤษและสหรัฐอเมริกาเห็นชอบในการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมเพื่อยุติปัญหา ในระหว่างที่คณะกรรมการร่วมประชุมเพื่อหาข้อยุติ ประธานาธิบดีรูสเวลท์แสดงท่าทีเป็นนัยว่า อาจต้องใช้กองกำลังทหารอเมริกาเข้าปฏิบัติการบนดินแดนลุ่มแม่น้ำโคลนโคคส์ถ้าการชี้ขาดของ คณะกรรมการร่วมไม่เป็นที่พอใจแก่รัฐบาลสหรัฐอเมริกา⁷⁰ ในเดือนตุลาคม 1903 คณะกรรมการร่วมมี มติกำหนดเส้นแบ่งเขตแดนที่เส้นแวง (longitude) 141 องศาเรือยลงมาถึงเส้นรุ้ง (latitude) 52 องศา อันมีผลให้สหรัฐอเมริกาได้ถือครองดินแดนชายฝั่งและเกาะทางตะวันตกเฉียงเหนือของแคนาดา สร้าง ความพอใจแก่สหรัฐอเมริกา แต่สร้างความไม่พอใจแก่อังกฤษ

4. **หมู่เกาะฟิลิปปินส์ภายใต้กฎหมายปกครองปี 1902** ในปี 1898 สหรัฐอเมริกาได้หมู่ เกาะฟิลิปปินส์เป็นอาณานิคม จากการต่อต้านของชาวฟิลิปปินส์ สหรัฐอเมริกาต้องส่งกองกำลัง ทหารเข้าปราบปรามนานถึงสามปี (1898-1901) หลังจากปราบปรามเป็นที่เรียบร้อยในวันที่ 1 กรกฎาคม 1902 รัฐสภาผ่านกฎหมายปกครองฟิลิปปินส์ปี 1902 (The Philippine Government Act of 1902)⁷¹ กำหนดเริ่มรูปแบบการปกครองหมู่เกาะฟิลิปปินส์ โดยประธานาธิบดีรูสเวลท์แต่งตั้ง ข้าหลวงคือวิลเลียม เอช.แทฟท์ (William H. Taft) นำการปกครองร่วมกับสภาฟิลิปปินส์ สมาชิกสภา ล่างได้มาจากการเลือกตั้ง สมาชิกสภาสูงได้มาจากการแต่งตั้ง กฎหมายที่ผ่านสภาฟิลิปปินส์จะมีผล บังคับใช้ได้ต้องได้รับการเห็นชอบจากรัฐสภาอเมริกา การใช้อำนาจนิติบัญญัติของสภาฟิลิปปินส์ ได้รับการคัดค้านจากสมาชิกรัฐสภาอเมริกา ในปี 1907 สมาชิกรัฐสภาอเมริกาให้การยินยอมนำสู่ การปฏิบัติการครั้งแรกของสภาฟิลิปปินส์

5. **สหรัฐอเมริกาดำเนินนโยบายต่างประเทศกับรัสเซียและญี่ปุ่นในปี 1905** ประธานาธิบดี รูสเวลท์เชื่อว่านโยบายเปิดประตูปี 1900 จะคงการค้าของสหรัฐอเมริกาในเอเชียตะวันออกและปกป้อง เงินจากการอาจต้องเสียดินแดนเพิ่มแก่ชาติตะวันตกและญี่ปุ่น

สงครามรัสเซีย-ญี่ปุ่น ปี 1904-1905 (The Russo-Japanese War)⁷² สงครามรัสเซีย- ญี่ปุ่นปี 1904-1905 เกิดขึ้นเพราะญี่ปุ่นไม่พอใจรัสเซีย สืบเนื่องมาจากรัสเซียนำอังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมนีสกัดกั้นญี่ปุ่นไม่ให้เข้ายึดครองเกาหลี เกาหลีโพร์โมซา และคาบสมุทรเลียวตุงภายหลัง ญี่ปุ่นมีชัยชนะเงินในสงครามจีน-ญี่ปุ่นปี 1894-1895 ในปลายปี 1903 รัสเซียแสดงท่าทีเด่นชัด ต้องการเข้าครองครองดินแดนแมนจูเรียของจีน เป็นผลให้ในเดือนกุมภาพันธ์ 1904 สงครามรัสเซีย- ญี่ปุ่นเริ่มขึ้นโดยกองเรือรบญี่ปุ่นบุกโจมตีรัสเซียที่เมืองท่าพอร์ตอาเธอร์เขตยึดครองของรัสเซีย ผล ของการรบญี่ปุ่นเป็นฝ่ายชนะ ญี่ปุ่นเสนอให้สหรัฐอเมริกาเป็นผู้ไกล่เกลี่ย สหรัฐอเมริการับดำเนินการ เพราะเพื่อผลประโยชน์ทางการค้าของสหรัฐอเมริกาในเอเชียตะวันออกและการคงอยู่ของ

นโยบายเปิดประตูปี 1900 ในการดำเนินการเริ่มด้วยในวันที่ 8 มิถุนายน 1905 ประธานาธิบดีรูสเวลท์ ส่งหนังสือเชิญตัวแทนทั้งสองชาติร่วมทำข้อตกลงที่เมืองพอร์ตสมัธ (Portsmouth) รัฐนิวแฮมป์เชียร์ (New Hampshire) โดยการประชุมสันติภาพกำหนดในวันที่ 9 สิงหาคม 1905 แต่ในวันที่ 29 กรกฎาคม 1905 ก่อนการประชุมสันติภาพจะมีขึ้น สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นได้ทำข้อตกลงที่ฟัทแคทซูราปี 1905 (The Taft-Katsura Agreement of 1905)⁷³ กำหนดสหรัฐอเมริกายินยอมให้ญี่ปุ่นยึดครองเกาหลี ทั้งนี้ญี่ปุ่นต้องไม่แทรกแซงหรืออ้างสิทธิใด ๆ ในหมู่เกาะฟิลิปปินส์ของสหรัฐอเมริกา การประชุมสันติภาพมีขึ้นระหว่างวันที่ 9 สิงหาคม - 5 กันยายน 1905 รัสเซียและญี่ปุ่นร่วมลงนามในสนธิสัญญาพอร์ตสมัธ ปี 1905 (The Treaty of Portsmouth of 1905)⁷⁴ กำหนดในฐานะที่ญี่ปุ่นชนะสงครามได้ยึดครองเกาหลีและแมนจูเรียทางตอนใต้ (South Manchuria) รัสเซียไม่ต้องจ่ายค่าปฏิกรรมสงครามแก่ญี่ปุ่นแต่รัสเซียต้องยกดินแดนตอนใต้ของเกาะซาคาลิน (Sakhalin Island) ของรัสเซียให้ญี่ปุ่น ด้วยสนธิสัญญาพอร์ตสมัธปี 1905 ญี่ปุ่นพอใจที่ได้เข้าครอบครองดินแดนเกาหลี แมนจูเรีย และดินแดนตอนใต้ของเกาะซาคาลิน แต่ไม่พอใจที่ไม่ได้รับค่าปฏิกรรมสงครามจากรussia ขณะเดียวกันเร่งเสริมสร้างแสนยานุภาพกองทัพเรือญี่ปุ่นเพื่อปกป้องอาณานิคม และกีดกันการค้าของสหรัฐอเมริกาออกจากเขตยึดครองของญี่ปุ่น

จากการที่ประธานาธิบดีรูสเวลท์ทำตนเป็นผู้ไกล่เกลี่ยยุติกรณีปัญหาระหว่างรัสเซียกับญี่ปุ่นเป็นผลให้ในปี 1906 ประธานาธิบดีรูสเวลท์เป็นคนอเมริกันคนแรกที่ได้รับรางวัลโนเบลไพรชสาขาสันติภาพ⁷⁵

6. ยุติกรณีพิพาทระหว่างสหรัฐอเมริกากับญี่ปุ่นในสหรัฐอเมริกาปี 1907 จากการที่ญี่ปุ่นนับจากปี 1905 เสริมสร้างแสนยานุภาพกองทัพเรือเพื่อปกป้องอาณานิคม กีดกันการค้าของสหรัฐอเมริกาในเขตยึดครองของญี่ปุ่นและแสดงความไม่พอใจที่ไม่ได้รับค่าปฏิกรรมสงครามจากรussia สร้างความไม่พอใจแก่คนอเมริกัน สภาการศึกษาซานฟรานซิสโก (The San Francisco School Board)⁷⁶ นำการต่อต้านญี่ปุ่นในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 1907 โดยแยกเด็กเชื้อสายเอเชียตะวันออกจากการเรียนร่วมชั้นกับเด็กอื่น ชาวญี่ปุ่นในสหรัฐอเมริกาคัดค้านการกระทำของสภาการศึกษาซานฟรานซิสโก ประธานาธิบดีรูสเวลท์เรียกร้องให้สภาการศึกษาซานฟรานซิสโกเลิกการแบ่งแยกการศึกษาเพราะอาจนำไปสู่ปัญหาการขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นได้ สภาการศึกษาซานฟรานซิสโกให้สัญญาจะปฏิบัติตามคำขอร้องของประธานาธิบดีรูสเวลท์โดยมีเงื่อนไขว่ารัฐบาลสหรัฐอเมริกาคงต้องออกกฎหมายกีดกันแรงงานญี่ปุ่นในสหรัฐอเมริกา เป็นผลให้ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 1907 สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นร่วมทำข้อตกลงของสุภาพบุรุษปี 1907 (The Gentleman's Agreement of